

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Vidékfejlesztési Agrármérnök Mesterképzési szak

Magyarkanizsa község turizmusa

Tiszai Tangó és a Kopó tanya

Konzulens: Dr. Nagyné Dr. Molnár Melinda
egyetemi docens

Készítette: **Törteli Krisztián**

QBGX66

Levelező tagozat

Zentai képzési hely

Intézet: Fenntartható Fejlesztés és Gazdálkodás Intézet

Gödöllő, 2023

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	3
2. Szakirodalmi áttekintés	4
2.1. A vidékfejlesztés néhány elméleti kérdése	4
2.2. Az EU vidékfejlesztési politikájának néhány fontosabb elve	6
2.2.1. A turizmus és a vidékfejlesztés kapcsolata	7
2.3. A vidék és a turizmus kapcsolata Vajdaságban.....	9
2.4. Tisza: a Vajdaság főfolyója.....	12
2.4.1. A sétahajózás és lehetőségei	14
2.5. A Tisza mente és Magyarkanizsa	16
2.6. Magyarkanizsa: helyi termékek és a fejlesztési lehetőségek	17
3. Saját kutatás	24
3.1. Anyag és módszer	24
3.2. A primer kutatás eredményei.....	25
3.2.1. A kérdőívezéssel nyert eredmények bemutatása.....	25
3.2.2. Interjú eredmények.....	37
3.3. Következtetések, javaslatok	41
4. Összefoglaló	46
5. Köszönetnyilvánítás.....	48
6. Felhasznált irodalom	49
7. Mellékletek.....	51
8. Függelék.....	64

1.Bevezető

Napjainkban a vidék, a vidéki tér felértékelődése egyre nagyobb teret hódít, egyre inkább előtérbe kerül. Míg régebben a vidéket, a falut kizárólag a mezőgazdasági termeléssel tudták összekapcsolni, addig ez mára már megváltozott.

Előtérbe került a gazdasági, szociális, kulturális, valamint ökológia szempontú megközelítés is, ezzel egy időben kialakult a turizmusnak egy újabb ága, a vidéki, falusi turizmus. A tömegturizmussal ellentétben ennek az előnye, hogy az emberek nagy többsége a városi környezet ellentétére vágyik, a zajtól, a tömegtől, és a környezetszennyezéstől való kikapcsolódásra. Az Európai Unióban a kutatások azt mutatják, hogy a falusi turizmus rohamosan fejlődik, egyre inkább növekvő tendenciát mutat. Ma már Szerbia gazdaságpolitikája is fontosnak tartja a vidéki életterek fejlesztését. Az országunkban Magyarkanizsa élen jár a vendéglátás, valamint a rendezvények mennyiségi, és minőségi szempontok alapján történő besorolásában. Fő, és legfontosabb erénye a Tisza folyó, mely a községünk területén lép az országba. Ebből kifolyólag a folyó, és a Tisza mente festői környezetét hivatott bemutatni a Tiszai tangó sétahajós vállalkozás, melyre a dolgozatomban is kitérek. A község számára nagyon fontosak a különböző rendezvények, melyek közül néhány már több évtizedes hagyományra nyúlik vissza. Ezek a rendezvények főleg az itt lakók kikapcsolódását szolgálják, de egyre több vendég érkezik, legyen szó akár versenyről, vagy bármilyen jellegű ünnepségről. Kutatásomban kitérek a rendezvények, a lakosság szemszögéből való létjogosultságára, valamint, hogy melyek azok a hiányosságok, melyeken lehetne javítani. Bizonyítást szeretnék kapni arra a feltételezésemre, hogy alacsony szinten van a turisztikai értékekkel kapcsolatos marketing tevékenység. Foglalkozom a Tiszai-tangó fejlesztési lehetőségeiről, hogy hogyan és miként lehetne összekapcsolni a különböző szolgáltatásokat, és termékeket, hogy egy komplex csomaggal tudnánk előállni a községünkbe érkező turistáknak. A Hello-Kanizsa turisztikai információs iroda, és a helyi termékek önkormányzati alapú igyekezeteiről is említést teszek. Fontos, hogy bevonjuk a helyi termelőket, a saját helyben előállított termékeikkel, mintegy összekapcsolva őket, mindezt úgy, hogy piacot is teremtsünk az értékesítésnek. Dolgozatommal szeretnék hozzájárulni azokhoz az erőfeszítésekhez, melyek annak érdekében történnek, hogy az ide érkező turisták minél több vendégéjszakát tudjanak eltölteni, és visszatérő vendégekké váljanak

2.Szakirodalmi áttekintés

2.1. A vidékfejlesztés néhány elméleti kérdése

Kontinensünkön az elmúlt 3-4 évtizedben a vidéki táj és környezet értéke, megítélése megváltozott. Míg régebben a hagyományok szerint kizárólag a növény- és állattenyésztés, valamint ezek a javak által az élelmiszerek előállítása volt a cél. Manapság bekerültek az úgynevezett „közjavak”, mint pl. környezet-, természet- és tájvédelmi, valamint szolgáltatási funkciók. Ennek a hozadéka, hogy a vidéki térség mára már nem csupán a termelés helyszíne, hanem egyben biológiai, gazdasági és társadalmi léttér is. A mezőgazdaság eredményei nagyban függenek a környezet, a természeti erőforrások állapotától, minőségétől. A természet megőrzése és a mezőgazdaság egymásra utaltsága kihagyhatatlanná teszi a két terület egymásra kifejtett hatását. Ha tevékenységünket kizárólag a termelés növelése vezérli, akkor az életterek komoly veszélybe kerülhetnek. Ilyen szempontból megközelítve a környezet degradálódása nem csupán a termelés csökkenését, hanem az emberi létfeltételeket is veszélyezteti. Éppen ezért van szükség a vidék céltudatos fejlesztésére (Káposzta, 2010).

A vidéki területek fogalmát sokféleképp meg lehet határozni. Különböző szakvélemények alapján a fejlett országok nemzetközi együttműködési szervezete, az OECD is készített egy meghatározást. (Illés, 2008). Abból vezeti le a vidékiséget új megközelítéssel, hogy a fejlett országokban a mezőgazdaságban dolgozó foglalkoztatottak aránya lecsökkent, és már nem alkalmas arra, hogy a vidék definíciójának meghatározó tényezője legyen. Az USA-ban 2%, az EU-ban 5% átlagosan, de eltérések vannak tagországoként. Az egyetlen ésszerű megkülönböztető kritérium a városi (*urbánus*) és a falusi, vidéki (*rurális*) térségek között a *népsűrűség* maradt. Meghatározták azt a határértéket, amely megkülönbözteti egymástól a városi és a vidéki területeket. Ezt a határértéket az OECD 150 fő/ km²-ben jelölte meg (Síkó, 2013).

Font (1999) a vidéket egyedi életformaként határozta meg, az emberiség eredetéhez vezette vissza, ahonnan elindul a fejlődés. Kutatásai alapján a vidék nem számszerűsíthető fogalom, csakis a benne végbemenő életminőség alapján lehet számszerű formában meghatározni. A vidék nem lehet pusztán profitorientált termelési tér, hanem azon kívül fontos társadalmi és biológiai tér is, amely a benne lévő közösségek és a természeti környezet számára az

életfeltételeket biztosítja. Másik megközelítés szerint pedig a város számára élelmiszerbiztonságot, és további lehetőségeket is kínál.

A vidékfejlesztésen a vidéki területekben bekövetkezett tudatos, tervezett változtatásokat értjük. A beavatkozási célok lehetnek helyi érdekek, melynek tudatos lebonyolítása az adott térben élők lehetőségeinek, igényeinek javítására szolgál. De ezen kívül lehetnek regionálisak, mely nagyobb terület, vagy térség erőforrásainak hatékonyabb hasznosítását tartja fő célnak. Sőt még nagyobb térbeli kiterjedés alapján lehetnek globálisak, ha a globális környezeti egyensúly megőrzése áll a cél középpontjában (Fekete, 2013).

Farkas (2002) megfogalmazása szerint a vidéki emberek életének, annak minőségi változását tekinti a vidékfejlesztés elsődleges céljának. Kutatásai szerint a gazdasági, társadalmi, környezeti hatások elsődleges célok a vidékfejlesztési koncepciók kidolgozásában.

Buckwel (1997) megállapítása szerint a vidéki lakosságot, annak foglalkoztatásait, szociális helyzetét hivatott előtérbe helyezni a vidékfejlesztés. De nem elhanyagolható a magasabb jövedelem elérése szempontjából sem, a kulturális oldalról való megközelítés sem. Mivel a nemzet sajátos érdeke a saját nyelvi kultúra, ételek, öltözködés, szokások stb. megőrzése.

Buday- Sántha vidékfejlesztésről alkotott meghatározása tűnik számomra a legteljeskörűbb értelmezésnek. Minden olyan tényezőt számításba vesz - legyen szó gazdasági, szociális, kulturális, ökológiai kérdésről, melyek hozzájárulnak egy adott térség fejlődéséhez. Elmélete szerint az életminőség javulásával ezek mind hozzájárulnak a fejlődéshez, és nemcsak a vidék fejlődéséhez, hanem a nemzetéhez is (Buday- Sántha, 2011).

Európában a vidéki terek felértékelődése egyértelműen érzékelhető, ez azonban több, egymástól alapvetően eltérő forgatókönyv alapján, a vidéki térségeket nem egyenlő módon és mértékben érintve zajlik. Az új ruralitás lényegét a környezeti fenntarthatóság miatt előtérbe kerülő természetközelség, a városi túlszűfolttsággal szembenálló kisebb lakósűrűség, a városi terekkel összekötő sokszálú kapcsolatrendszer és a közösségre jellemző szolidaritás adja. A vidéki térségek az egész társadalom számára fontos, napjainkra jelentősen átalakult funkciókat látnak el. Ezek adják a vidék közhasznát (Glatz, 2005).

Fazekas Sándor Magyarország egykori agrár- és vidékfejlesztési minisztere is rámutatott a vidéki terek felértékelődésére. Egy vajdasági látogatás alkalmával kifejtette, hatalmas potenciált lát a vidékfejlesztésen belül a falusi turizmus fejlesztésében, amelyre mint óriási

nemzeti értékre tekint. Elmondása szerint a síkság, a vidék, a falu, a kultúra, a tapasztalat mind-mind hatalmas kiaknázatlan lehetőségek (www.vmsz.org.rs).

Végezetül érdemes a vidék- és az agrárpolitika viszonyának kérdését is megemlíteni. A két politika, ahogyan Kovács már '95-ben megfogalmazta, nem teljesen azonos erőforrásokra épít. Kovács szerint a vidékpolitika olyan célt szolgál, mely a vidéknek, a vidéki közösségeknek nyújt támogatást (Kovács, 1995). Ebben az értelemben ez közösségi típusú fejlesztéspolitika, míg az agrárpolitika szakpolitika.

2.2. Az EU vidékfejlesztési politikájának néhány fontosabb elve

Az Unióban több szemszögből is vizsgálják a vidékfejlesztés lehetőségeit. A gyakorlatban különböző mutatók alapján próbálják leírni a vidékfejlesztés lehetőségeit. Az Európai Tanács '96-ban elfogadta a Vidéki Térségek Európai Kartáját, amely kimondja, hogy a vidék olyan térség, amely gazdasági, szociális, kulturális funkciókkal van felruházva, alacsony népsűrűség mellett (Madarász, 2004).

A Közös Agrárpolitika (KAP) az európai integrációban az egyik legszerteágazóbb terület. A legfontosabb „közös politika”, nagy jelentőséggel bír, a közösségi fejlődés kialakításában. Még ha az országok mezőgazdasági adottságai, társadalmi-gazdasági viszonyai eltérőek voltak, a különbségek nem akadályozták meg a Közös Agrárpolitika alapelveinek megfogalmazását (Halmai, 2020).

Az EU-országokban a mezőgazdasági termelésnek nem kizárólag a termékek előállítása a cél, hanem a vidék, mint helyi érték megőrzése a cél, de ezen kívül a vidéki közösségek megtartása, környezeti javak előállítása is. Az elmúlt években pedig a „multifunkcionális mezőgazdaság” az úgynevezett európai mezőgazdasági modell központi tényezője lett. Az agrárjövődelem oldaláról a piac (az agrárárak) támogatását és az agrártermelékenység növelését célzó intézkedéseket tekintik fontosnak. A mezőgazdasági árak, s azok révén a mezőgazdasági termelő bevételeinek garantálása az agrárpolitika alap célkitűzései közé tartozik. Az OECD-országok többségében hivatalosan is deklarálták a mezőgazdasági árak és a termelői jövedelmek stabilizálásának igényét. Az Unió vidékfejlesztését ma a KAP második pillérje szabályozza, melynek célja a vidéki térségek felkarolása támogatások által, illetve a jövő kihívásainak környezeti, társadalmainak kezelése. Ez a pillér rugalmasabb, mint az első, lehetőséget nyújtva a nemzeti, helyi hatóságok számára a vidékfejlesztési programjaik megvalósítását. Az első pillérrel ellentétben, ez már nem kizárólag EU-s forrásokra

támaszkodik, hanem nemzeti, vagy akár regionális társfinanszírozásokat is felhasznál (Winters, 1990).

2.2.1. A turizmus és a vidékfejlesztés kapcsolata

Napjaink modern társadalmában a szabadidő tudatos eltöltése egyre inkább elterjed. Ennek oka, hogy az emberi testnek, léleknek szüksége van egészséges környezetben történő időtöltésre, pihenésre. Erre a vidék, a falusi idill, sokszínű természeti és ember alkotta adottságaival, környezetével kiválóan alkalmas. Természetesen ehhez szükséges a vidéki, falusi ember is, az ő sajátos karakterével. Ugyanakkor ehhez felkészültnek kell lenni. A turizmus, a vendéglátás csak akkor válik a vidéki életter hasznára, fogja az ott élők számára egy színeesebb és tartalmasabb élet lehetőségét jelenteni, ha ehhez hosszú távú tervek, koncepciók születnek. A vidékfejlesztés egyik biztos pillére a turizmus fejlesztése, fenntartása, amely a helyi lakosságnak kiegészítő jövedelmet, helyben maradást, másrésről a szép természeti környezetben a városi emberek üdülésének széles körű lehetőségeit is biztosítja (Csizmadia 2000).

A tömegturizmus zsúfoltságát kompenzálандó a falusi turizmus új élményszerzési lehetőség a turistának, de a vidéki fogadó fél oldaláról is kívánatos, hisz a vidéken élőknek plusz bevételi forrást jelent. A legtöbb országban a jogszabályok is így rendelkeznek a falusi turizmusról: csak olyan településen lehet vele foglalkozni, ami nem tartozik a kiemelt üdülőtérületek közé (Miklay 2005).

A vidékfejlesztésben a falusi turizmus azért is kiemelkedő jelentőségű, mert olyan gazdasági, társadalmi folyamatokat generál, mely nagyban hozzájárul az épített táj, és a természeti környezet megóvásához, illetve az ökológiai rendszerek megvédéséhez. A nyugati példákat követve az Európai Unióban vezető úton Szerbiának is fel kell készülni a szemléletváltásra. A természet közelség a városban nem adatik meg, éppen ezért vonzó a városlakóknak, hogy kimenjenek a falura, tanyákra. Vonzerőnek számítanak a vidéki/falusi közösségek természeti és kulturális erőforrásai (néphagyomány, rendezvények stb.).

A farm (tanya) turizmus, mely szintén a vidékfejlesztési lehetősége, azokra a turisztikai formákra utal, amely közvetlenül a tanyával (farmgazdasággal) kapcsolatos, a tanyán történő szállás, étkezés, szórakozás vagy a tanyán történő kirándulás formájában. A tömegturizmust ellenzők keresik az egyelőre felfedezetlen (olcsóbb) helyeket, stressz mentes, egészséges

környezetet. Igény mutatkozik, „megszökni” a mobiltelefonoktól, e-mailektől, a digitális világtól való kikapcsolódásra – ez az úgynevezett digitális detox (Muhi, 2013).

Molnár M.(2022) szerint a falusi turizmus esetében is elengedhetetlen a megfelelő marketing. A közösségi típusú fejlesztésekben fontos kiemelni, hogy ”mindenki marketinges”, még ha nincs is annak tudatában. Magával a termék illetve szolgáltatás élményének pozitív illetve negatív hatásával kapcsolatos vélemény-kinyilvánítása minősíti a terméket, szolgáltatást. Elsődleges cél a versenyképesség növelése, életképes termék létrehozása. A siker a hasznosítható helyi adottságokban rejlik, melyek nem csak anyagi dolgok lehetnek, adott esetben egy különleges épület, de a környezeti, táji adottságok és a szellemi örökségeink is, melyek a legendáinkban, tradícióinkban élnek.

Azok a „területi termékek” lesznek életképesek, melyek tudatos térségmarketing eredményei, azaz építenek a következőkre:

- szükséglet orientáltak- valódi célcsoportoknak vannak kialakítva (annak adjuk el, akit valóban érdekel a szolgáltatásunk, termékünk)
- társadalompolitikai felelősség mutatkozik meg bennük- a tervezésünkör a jövő generáció szempontjaira is figyelünk (fontos, hogy utódaink számára át tudjuk adni mindazt, ami nekünk már, megadatik)
- környezettudatosság- a környezetvédelem fontossága is megjelenik bennük („A Földet unokáinktól kaptuk kölcsönbe, nem pedig elődeinktől örököltük!”-elv)
- hosszú távú felelősséggel számol- fenntartható módon kivitelezni a fejlesztési folyamatot.
- felhasználóbarát jelleg érvényesül- olyan termékekre, szolgáltatásokra van szükség, ami a célcsoportok érdeklődését, kíváncsiságát fenntartja,
- innovációra való törekvés jelenik meg benne-fontos az újszerűség, készen kell állnunk az újításokra (Molnár M. 2002).

Európában és térségünkben a legújabb trendek azt mutatják, hogy a falusi turizmus az elmúlt évtizedben rohamosan fejlődik. Számos tényező befolyásolja ezt a tendenciát. Elsősorban az, hogy az emberek gyakran a rövidebb nyaralásokat, kirándulásokat választják, gyakrabban utaznak autóval, keresnek új élményeket, igényt tartanak rá, hogy visszatérjenek a természethez, a régi értékekhez. Főleg a városból érkezőknek izgalmas felkeresni a falusi életet, háztartást, visszatérni a gyökerekhez, gyakran érzelmi tényezők befolyása alatt (www.vojvodina.travel.rs).

A turizmus gyors fejlődését segíti, hogy a fejlett országokban a szolgáltatási szektor megerősödött, előtérbe került a szabadidő, a fizetett szabadság. A rohamosan fejlődő világ miatt az emberek a szabadságukat egyre igényesebben szeretnék eltölteni. Ennek egyik lehetőségét kínálja a vidéki turizmus. A vidéki turizmus megkülönbözendő a „kemény”, vagy tömegturizmustól, mely utóbbi fenntarthatóságával kapcsolatban sokan szkeptikusok (Horváth, 1999).

2.3. A vidék és a turizmus kapcsolata Vajdaságban

A trianoni békeszerződés után, mikor Magyarország elveszítette a főleg mezőgazdasági jellegű délvidéki területét, akkor az a Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz került. Vajdaság gazdasági fejlettségi szintjét tekintve akkor Szlovénia szintjén volt, mely kiemelkedőnek számított a későbbi Jugoszlávia tagországai között. A Vajdaság a második világháborút követően is megtartotta mezőgazdasági jellegét. Nem véletlenül nevezték Jugoszlávia éléskamrájának. A '90-es évek elejéig a Vajdaságnak megvolt a mezőgazdasági húzóereje, jó minőségű termőföldjeinek, és az emberek szorgalmának köszönhetően. Vajdaság a Szerb állam északi tartományi része. Elhelyezkedésének köszönhetően, mivel három Uniós országgal határos, joggal nevezhető a csatlakozás kapujának Szerbia uniós igyekezeteiben (<http://vmdok.org.rs/vajdasag>).

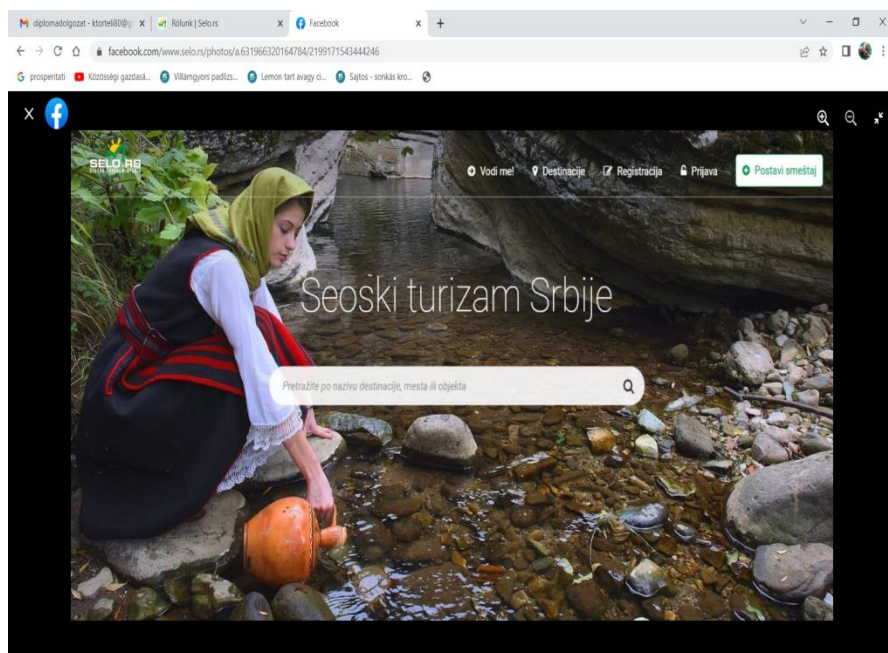
Ma már Szerbia gazdaságpolitikája is egyre többet foglalkozik a vidékfejlesztés gondolatával. Előrelépések tapasztalhatók a vidéki turizmus, mint a vidékfejlesztés egyik ága területén is. Ez azzal együtt is igaz, hogy a Vajdaságban is zajlik az urbanizáció, a faluról a városba költözés, megfigyelhető a kisebb települések, falvak elnéptelenedése, előregedése is (Muhi B. 2013).

A turizmus környezeti pilléreit nagyban befolyásolják a természeti adottságok. A politikai, gazdasági szakemberek leginkább gazdasági, technikai és politikai környezetből vizsgálják, megfigyelve, hogy a természet a lényege és meghatározója minden társadalmi-gazdasági jelenségnek (Lengyel, 2004).

A szerbiai Statisztikai Hivatal 2020-as mérése alapján a lakosság lélekszáma 7 millió alá csökkent. A számítások szerint az országban 6.899.126 lakos él: 51,3 százalékban (3.538.820) nők és 48,7 százalékban (3.360.306) férfiakból áll a társadalom. Abból, hogy egy év alatt 6,7 százalékkal csökkent a lakosság száma arra következtethetünk, hogy minden bizonnyal a migrációs folyamatok is kedvezőtlenül alakulnak az országban (www.magyarszo.rs).

Előrelépések tapasztalhatók a jelenlegi szerbiai kormány igyekezetében, melyben azt célozta meg, hogy a lakosságot megtartsa a falvakban. A 2022-es évre 1,2 millió dinárt irányzott elő olyan fiatal házaspároknak, akik falun szeretnének házat vásárolni. Milan Krkobabić, a jelenlegi vidékfejlesztési miniszter szavai szerint nagy az érdeklődés a pályázatok iránt. A pályázatok esetében előnyt élveznek a gazdaságilag elmaradott területek.

A Szerbiai Országos Falusi Turisztikai Egyesület 2002-ben jött létre, kilenc egyesület által, melyek falusi turisztikával kezdtek foglalkozni. Az Internet Club létrehozta a „selo.co.rs” portált, amely Szerbia falusi turisztikai kínálatának adatbázisaként készült. Jelenleg már a közösségi oldalakon is jelen vannak (lásd 1. kép).

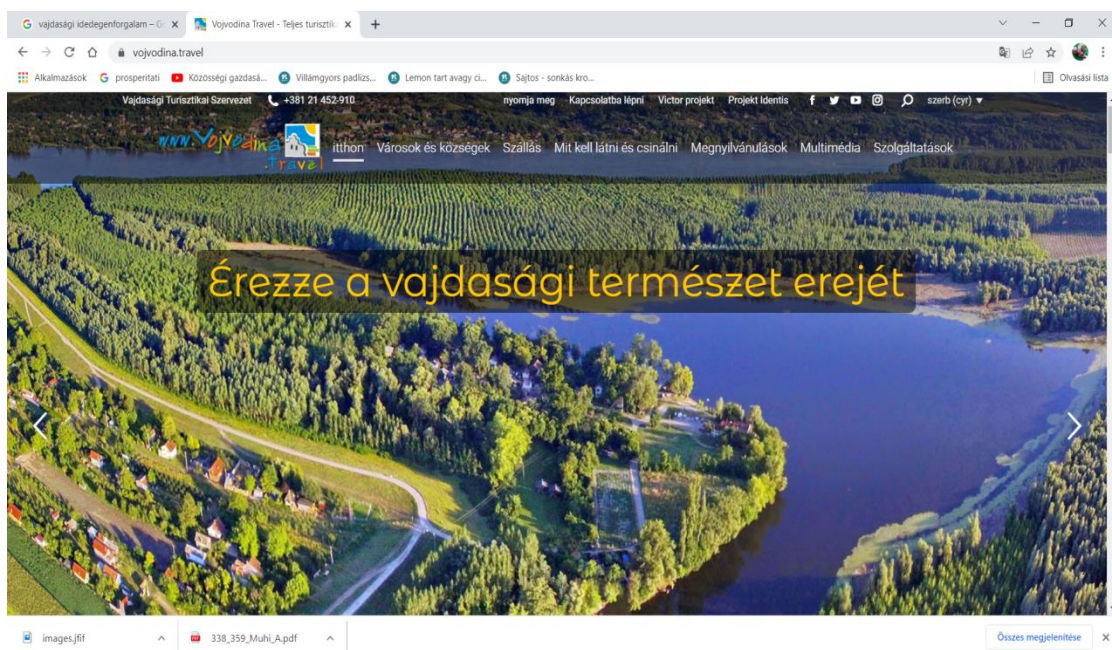
1.kép Szerbiai falusi turizmus facebook oldala (forrás:Facebook)

A falusi turizmus népszerűsítése Szerbiában című projekt megvalósításában Szerbia összes olyan települése és turisztikai szervezete részt vesz, amely falvakban turisztikai kínálat van jelen. Szerbiát és az általa nyújtott természeti szépségeket, szakértő emberekből álló csapat gyűjti össze erre az oldalra. A tradicionális konyha, egészséges természeti környezet, tiszta levegő, forrásvíz, csak néhány mely említést érdemel a pihenés kikapcsolódás előnyei közül. Minden bizonnyal az emberek nagy többsége a városi környezet ellentétére vágyik, a zajtól, a tömegtől és a környezetszennyezéstől való kikapcsolódásra (<https://www.premiumsrbija.rs/>).

Ha közelebbről megvizsgáljuk a Vajdaságot, akkor azt tapasztaljuk, hogy óriási kiaknázatlan lehetőségek vannak a falusi turizmus szintjén. Ha csak a kulturális hagyományokat tekintjük is, sokféle lehetőség van a tovább fejlesztésre, melyek hozzájárulhatnak a foglalkoztatás javításához is. Muhi a Vajdaság, jelentős kulturális értékeit az alábbiak szerint összegzi:

- örökségturizmus, mint a kulturális turizmus komplexe
- etnikai turizmus (Vajdaságban sokszínű a nemzeti összetétel, mini Európának is nevezik a nemzeti sokszínűség szempontjából)
- vallási zarándokhelyek felértékelődése (katolikus, keresztény- és zsidó kultúrkör)
- rendezvények, fesztiválok kínálata (Muhi, 2013).

Muhi Béla (2013) ugyanakkor a vajdasági falusi turizmus lehetőségei mellett a gyenge pontokkal is foglalkozik. Gyenge pontként említi a turisztikai termékek hiányát, az infrastruktúra nem megfelelő fejlettségét, azt, hogy szűkös a minőségi termékek kínálata. A szolgáltatások alacsony színvonalát a szakképzettség hiányával hozza kapcsolatba. Kiegészítő jövedelemnek említi a lakosság szempontjából, de véleménye szerint sokban hozzájárul az elvándorlás megállításában, vagy legalábbis csökkentésében. Szimbiózist képez, mert megjelennek a turisták, ezáltal megindul a fejlődés, az infrastruktúra kialakítása, útépités stb. A digitális világ fejlődésével a marketing is inkább a digitális térben zajlik, melyben a vajdasági turizmus szervezete a következő honlapot működteti (lásd: 2. kép)

2.kép Vajdaság turisztikai szervezetének honlapja (Forrás: <https://vojvodina.travel/>)

2.4. Tisza: a Vajdaság főfolyója

A Vajdaság nemcsak kulturális értékhordozó. Fontos kincse a természeti, táji érték. Mivel a falusi turizmus lehetőségeinek kutatása szorosan kapcsolódik a Tiszához, ezért fontosnak tartom megemlíteni a következő tudni valókat róla:

„A magyar nemzet a Tiszát nevezi a nemzet folyójának, melyből a vajdasági, délvidéki magyarság 151 km-el rendelkezik, és nem mellékes, hogy itt található a torkolata mely a Duna folyóba vezet. A hidak kiépülése előtt kompokkal történt a két part összeköttetése. Majd, mikor kialakultak a folyó mindkét partján a jelenlegi települések, a fejlődés előrehaladával hidakkal kötötték össze az egyes településeket, mint például Magyarkanizsát Törökkanizsával, Törökbecsét Óbecsével. A folyószabályozás előtt sokkal alacsonyabb volt a vízállás, iható volt a vize, és egy mende-monda járta, hogy „több a hal mint a víz” (www.ertektar.rs).

A folyó tehát mesterségesen irányított folyószabályozással rendelkezik. A gátak között felduzzasztják a vizet, és a magasabb vízállásnak, a víz felhalmozódásnak köszönhetően, egyre jobban hajózható. A hajózási feltételek jelentik a vízi turizmus fejlesztésének fő célját (www.mpn.gov.rs).

Szerbiába Magyarkanizsa községben lép be a Tisza folyó, A község több települése is a folyóparton alakult ki, északon Martonos, majd ezt követi Magyarkanizsa, majd délen Adorján.

A szőke elnevezést a sárgás színéről kapta, melyet tulajdonképpen a benne lévő agyagklorid okoz. A Tisza eredeti hossza a folyószabályozás előtt 1419 km hosszú volt. Közép-Európa legnagyobb síkságán, az Alföldön folyik keresztül, ezért lassú a folyása. 1846-ban gróf Szécsényi István szervezte meg a folyó szabályozását. A szabályozást követően 962 km lett az új hossza, ez mellett kialakult 136 km épített meder, 589 km holtág. A folyó esése a 3,7 cm-ről, 6 cm-re emelkedett a tervezett átalakításnak köszönhetően. Napjainkban a hajózható hossz 780km. A szabályozás előtt mintegy két hónap kellett egy árhullám levonulásához, ma elég 1-2 hét. Viszont a szabályozás ma már látjuk, nem minden szempontból lett előnyös. Például azért, mert a vízgyűjtő területéről a folyóba érkező víz több ízben is nagy árhullámot okozott. De probléma az is, hogy a szabályozással a térség vízgazdálkodásának lehetőségei korlátok közé szorultak. 1908-ban a magyar országgyűlés elfogadta a Tisza fejlesztési programját, mely 20 évre szól, mely célja a folyószabályozás, ármentesítések korrekciója.

Vásárhelyi Pál tervezte meg a szabályozást, akinek a szobra megtalálható a szegedi Tisza parton. (Márkó P., 2014)

A Tisza vízügyi szabályozása több mint 50 évig tartott, számos politikus, gazdasági szakember, és vízépítő mérnök vett részt benne. A szabályzás lényege az volt, hogy a kanyarok átvágásával növelik a meder mélységét, gyorsul a folyása. Vásárhelyi magas töltéseket tervezett az árvizek levonulása végett. A vízépítő mérnök 101 átvágást tervezett be. Később volt tervben erőműi hasznosítás is. Volt szó arról, hogy megépül a törökbecsei duzzasztógát, egy többlépcsős billenős gát, melyre majd egy erőmű épül. Nem készült el.

A folyószabályozás eredményeképpen nagyban megváltozott a növény és állatvilága a duzzasztógátak létrejöttének következtében. A változás ellenére nem elhanyagolhatóak a természeti értékei. A Tisza jellegzetes halfajai a ponty, a keszeg, az amur, emellett a legjellemzőbb ragadozói a harcsa, csuka, sügér. A folyó partján elterülő erdőrendszerben nagyvadak találhatóak, népes és kiváló őz állománnyal. Az idősebb, elhagyatott erdőkben, a kanyarulatok mentén nagyszámú vaddisznó populáció található. A ragadozók közül megtalálható a róka, sakál, borz, nyest.

A Tisza különleges látványossága a tiszavirág. (lásd: 3.kép)

3.kép Tiszavirág, párzási repülés közben (forrás: saját fotó)

A kérészek családjába tartozik, Európában a legnagyobb kérésznek számít, 8-12cm hosszú, szárnytávolsága 6-7 cm. Június közepén „virágzik”, amikor a lárvákból kikelnek a rovarok. A víz felszínén megjelennek a hímek, majd ezután a nőtények, ami után megkezdődik az „esküvői” repülés (www.ertektar.rs).

2.4.1. A sétahajózás és lehetőségei

A gépjárművek rohamos fejlődésével és elterjedésével a hajózás elvesztette a személyszállítási lényegét, így a személyszállító hajózásváltásra kényszerült. A hajó ma leginkább az emberek kikapcsolódását szolgálja, azaz élményprogram. A vízi turizmus része. Például, mint sétahajókázás. A Tisza partján lévő növény és állat-világot mint látványosságot, a folyó élőhely-karakterét és a vízi világ egyéb érdekességeit hivatott az érdeklődők elé tárni. Ennek első lépéseit a TISATOURL indította el 1982-ben, amikor útjára indította az első kiránduló hajót. A MAHART 1990-ben szervezte ujja a személyszállítást hajóval, turisztikai jelleggel, Szeged-Magyarkanizsa között, mely tulajdonképpel a bevásárló turizmus igényének a létrejöttével alakult ki. Ehhez hozzájárult az, hogy újra kellett éleszteni a régi, lepusztult hajókat. A Tiszán a 90-es években négy „vízibusz” típusú sétahajó közlekedett. A Sikló-1-et 1996-ban indították útjára, mely Szeged-Zenta között közlekedett, mely 100 férőhelyes, légpárnás ülőhellyel rendelkezett. Az akkori Jugoszláviában Zenta és Törökbecse létesített civilizált hajó-kikötőt (Valkári 2000).

A 90-es évek délszláv háborúja előtt Szeged és Vajdaság között több hajójárat közlekedett, nagy hagyománya volt, sokan csak azért mentek el hajókázni, hogy megegyenek egy tányér halászeletet a Szegedi Halászcserájában. Majd sokéves kihagyás után próbálkoztak az ujja élesztésen. Mivel határ választja el a két települést, ezért mindkét oldalon határőr és vámkötelezettségnek kell eleget tenni. Mindezt viszont kárpótolja a látvány. Szegedet elhagyva valóságos zöld fal veszi körül a folyó mindkét partját, mely szürkenyárból és fűzfából álló „őserdő”. A határt jelző tábla sem választja el a természet törvényeit, a zöld oázis tovább folytatódik a határ másik oldalán. Szeged és Magyarkanizsa közti távolság mintegy 2 órára tehető (<http://turizmusonline.hu>).

2015-ben egy olyan határon átívelő IPA-projekt jött létre Magyarkanizsán, melynek célja egy olyan folyami határátkelő létrehozása, mely megfelel a nemzetközi normáknak. A projekt létrejöttében a község mellett partnerként vett részt a Tartományi Régióközi Együtt működési Titkárság, a magyarországi DKMT Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség, a szegedi Alsó-Tisza-

vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG) és a Csongrád-Csanád Megyei Rendőrfőkapitányság. A projekt 85%-át az EU, míg 15%-át a Tartományi Vízügyi Titkárság támogatta. Ezzel megteremtődtek az infrastrukturális feltételek az idegenforgalom fejlesztése szempontjából. (lásd: 4.kép)

4.kép Magyarkanizsai folyami határ (forrás: www.vajma.info.rs)

Magyarkanizsán a régi kikötő újjáépítése és bővítése történt a projektnek köszönhetően:

- egy minden szükségletet kielégítő nagyobb méretű móló (8,1x14m)
- valamint két kis móló (8x2,7m) a kishajók kikötéséhez,

De emellett a határrendészeti szervek fejlesztése is teret nyert, 3 hajóval gazdagodtak:

- egy nagyobb hajó a határőrség részére
- két kisebb hajó a katasztrófa elhárítási szolgálat számára. (<http://www.kanjiza.rs>)

Térségünk komoly adottságokkal rendelkezik a vízitúrázáshoz, folyóvizünk kielégítő adottságokat tartogat a vízi turizmus számára (Lengyel, 2014).

2.5. A Tisza mente és Magyararkanizsa

A Tisza mente elnevezés, egy gyűjtő fogalom, a Tisza déli szakaszának jobb partján Martonostól Titelig elterjedő városok és községek területének elnevezése. A középkorban apró falvak jellemezték, főleg magyarok által lakott terület volt, de a török hódoltság alóli felszabadítás után délről szerbek települtek be. Az elnéptelenedett területekre a szerbek mellett, tömegesen érkeztek alföldi és felvidéki magyarok is, akik Martonos, Magyararkanizsa, Zenta, Ada, Csóka, Mohol, helységeket foglalták el (lásd: 5.kép). Horgos és Adorján később népesült be, főként dohánykertészekből álló közösségből leginkább Szeged környékéről. Tisza mente napjainkban is talán a leginkább tömbös magyar kolóniákkal jellemezhető vidék. A Tisza mente napjainkig is leginkább magyar vidék. A Tisza menti helységek hatalmas termékeny határai járultak hozzá a terület mezőgazdaságának fejlődéséhez. A 19. század közepétől jellegzetes volt a tanyák kialakulása, a nagygazdák létrejötte (Bodor, 1987).

5. kép A Tisza mente települései (forrás: google térkép)

Magyararkanizsa északról Magyarországgal határos, délről Zenta községgel, keletről a Tisza választja el Törökkanizsától, nyugatra pedig Szabadkával határos. Közigazgatásilag 13

település tartozik hozzá, mely megközelítőleg 400 km²-en terül el. Ezek a következők: Magyarkanizsa, Kispac, Kishomok, Martonos, Horgos, Adorján, Oromhegyes, Ilonafalu, Velebit, Tótfalu, Völgyes, Orom, Új

2.6. Magyarkanizsa: helyi termékek és a fejlesztési lehetőségek

A turisztikai információs központ foglalkozik a községben lévő turizmus koordinálásával. Céljuk a turizmus felvirágoztatása, az ide érkezőknek a helyi értékek bemutatása. Az önkormányzat ezzel az irodával azt szeretné elérni, hogy összegyűjtse, hogy mivel is rendelkezünk valójában, és azt bemutatni az ide érkező turistáknak. Az iroda községi finanszírozással jött létre.

A koronavírus világjárványnak a hozadéka, hogy az elmúlt években a Tisza part felvirágzása tapasztalható, a szolgáltatások igénybevételének a növekedésével. A tapasztalat az, hogy a 2021-es évben nem zárt be egyetlen olyan vállalkozás sem, amely idegenforgalommal foglalkozik.

A „Hello kanizsa” információs központ vezetője elmondta, hogy egy brandet szerettek volna létrehozni, mellyel a termékeiket ellátják. A helyi termékeket szeretnék összegyűjteni, és bemutatni. Kizárólag olyan termékekről van szó, amelyek a község területén vannak előállítva (borok, sajtok, kézműves termékek stb.). Az önkormányzat igyekezetei mellett szükség van az országos turizmus fejlesztésre is.

Fél millió dinárt meghaladó keretösszegeből készített reklámtáblákat Magyarkanizsa Mezőgazdasági Osztálya a községbeli gazdák számára. A támogatás vissza nem térintendő összeg melyet a Tartományi Mezőgazdasági, Vízgazdálkodási és Erdészeti Titkárságnál pályáztak. Cél a termelők összefogása, és a lakosság, illetve az ide érkezők segítése, hogy a táblák segítségével megtalálják a helyi termékeket előállító vállalkozókat.

Ilyen, és ehhez hasonló táblák kerültek kihelyezésre, melyek jelzik a község különböző pontján, hogy hol található helyi termék. (lásd: 6.kép)

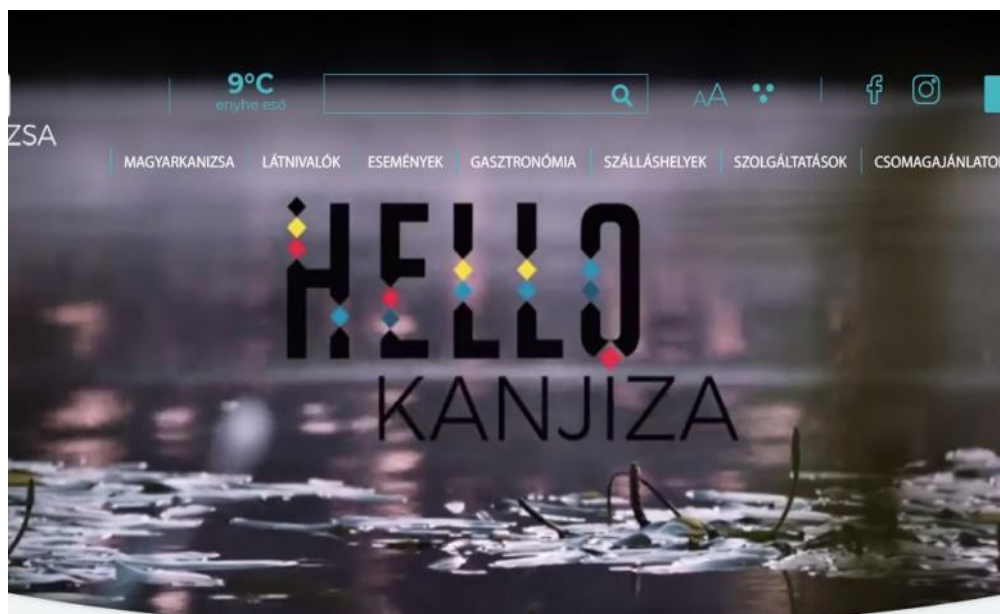

6.kép Helyi termékeket bemutató tábla (forrás: saját fotó)

A Tisza, a természeti és épített környezet, a pusztaság, az ételkülönlegességek mind vonzóvá tehetik a községet az idegenforgalom tekintetében.

A korszerű városmarketing szereplőinél nagyon fontos pillér az együttműködés. Elsődleges cél a turisták idecsalogatása, majd a minél több napra való itt tartása. A helyi termékek kínálatával a helyi emberek életszínvonal növekedése érhető el. A különböző kommunikációs eszközök elengedhetetlenek a térség bemutatására (online, közösségi média). A község földrajzi elhelyezkedése, nemzeti kulturális multietnikum, több nemzetiség, ezek mind, mind előnyként sorakoztathatók fel helyi potenciálként. (Bödö – Papp-Váry 2020)

A közösségi média napjaink megkerülhetetlen marketing eszköze. Kistérség lévén a több nemzetiség megköveteli a több nyelven történő bármilyen jellegű megjelenítést. Magyarokanizsa egyre többet fektet be az idegenforgalom reklámozására. A Hello kanizsa honlap mellett (lásd: 7. kép) egy mobil applikáció is segíti a turisták tájékozódását a községben.

7.kép A hello kanizsa mobil applikáció oldala (FORRÁS: <https://hellokanizsa.rs/hu>)

Magyarkanizsát már régóta nevezik a „csönd” városának, de az elmúlt években egyre többször adott hangot magáról, a több napos több ezres létszámú fesztiváljaival, melyek felpeszdtítették a csendes hétköznapokat (<https://pannonrtv.com>).

Az alábbiakban ismertetem Magyarkanizsa legjellegzetesebb rendezvényeit:

Nemzetközi úszó-, és futó maraton

Az egyik leglátogatottabb magyarkanizsai rendezvény, mintegy 40 éves múltra tekint vissza. A rendezvényt 1981-ben rendezték meg először. Magyarkanizsa önkormányzata a fő szervező, de a Szerbiai Futók Szövetsége is támogatását adja rendezvényhez. Megközelítőleg mintegy 1000 versenyző részvételével zajlanak a versenyek, évről-évre augusztus közepén kerül megrendezésre. Szinte minden korosztályt megmozgató rendezvény a legkisebbektől egészen a nyugdíjas korosztályig, mindenki talál magának kategóriát, melyben megmérettetheti magát. Lehetőség van úzásban, illetve futásban összemérni tudásukat a résztvevőknek, de az elmúlt két évben már arra is volt lehetőség, hogy egy versenyző mindkét kategóriában indulhasson. Ezt a legkitartóbb versenyzőknek ajánlják, ugyanis egy délelőtti 3 km-es úzás után a délutáni 10 km-es futással is meg kell birkózni. A rendezvény egész napos, délelőtt 10 órakor a legkisebbekkel indulnak a versenyszámok, „katicabogarak” néven. A 2022-es évben jubilált a rendezvény, melyre a szervezők joggal büszkék, ebből az

alkalomból a rendezvény új nevet is kapott (lásd: 8. kép), mellyel fesztivál kategóriába sorolták, az egyéb kísérő rendezvényeknek köszönhetően ([hellokanjiza.rs](https://www.hellokanjiza.rs)).

8.kép Az úszó- és futómaraton emblémája (forrás: maraton facebook oldala)

Szent István nap, és új kenyér ünnep

Magyarkanizsa legszebb szabadtéri rendezvénye az augusztus 20-hoz legközelebb eső hétvégén kerül megrendezésre. A rendezvényt 2010 óta minden évben megrendezik, kivételt képezett a korona vírus évében, amikor a biztonsági okok miatt elmaradt a rendezvény. Tekintettel arra, hogy a magyarságunk ünnepét 20.-án sok helyen ünneplik, ezért Magyarkanizsa önkormányzata úgy döntött, hogy nem 20.-án tartja a rendezvényt, hanem a 20.-át követő hétvégén, mert így nagyobb részvételre számíthat, akár a helyi, illetve testvér települési vendégekre. A rendezvény fő szervezője Magyarkanizsa önkormányzata. Évről-évre egyre nagyobb, és színvonalas programokkal próbálja növelni az ünnep fényét a szervező bizottság. A programok sorozata már szombaton délután elkezdődik, különböző kiállítás megnyitókkal a művészetek házában, illetve a Dobó Tihamér képtárban. A szabadtéri színpadon elsőként a legkisebbek kedvében járnak, szórakoztató bohócok, illetve színházi előadásokat láthat a nagyjérdemű, de idővel előkerülnek a gyermekeknek szóló koncert előadók is (már több éven keresztül az ALMA együttes, az APACUKA zenekarok voltak a fellépők). A rendezvény második napja reggel 9-kor kezdődik, amikor is a helyi Szent Órangyal római katolikus templomban a mise keretein belül felszentelésre kerül az év első új lisztjéből sült kenyér. Majd a nemzeti sokszínűségünkre, és barátságunkra való tekintettel a helyi pravoszláv templomban is sok kerül a kenyérszentelőre. (lásd: 9.-10. kép)

9.-10. kép a katolikus és a pravoszláv pap is megáldja az új kenyere (forrás:magyarszo.com)

A miséket követően újra a szabadtéri programoké lesz a főszerep, ahol már a lacikonyhások, és kirakodóvásárosok várják az érdeklődőket. A színpadon jó ebédhez szól a nóta a lakodalmas zenekaroknak köszönhetően. A délutáni lazább programok után az esti koncertek vonzzák a legnagyobb tömeget a rendezvényre. Leginkább magyarországi előadó művészek szórakoztatják a közönséget. Az elmúlt években már fellépett Berecki Zoltán, Rúzs Magdolna, az Apostoltenekar, Korda György és Balázs Klári, a Magna Cum Laude és még sokan mások. Az egész napos programnak köszönhetően a látogatók létszáma meghaladja a 10000-et. A koncertek után az est fénypontja a tűzijáték. (www.hellokanizsa.rs)

Lovas találkozó

Fiákerek, fogathajtók, lovasok sokaságának vágya teljesedik ki az elmúlt 3 évben, mióta Magyarokanizsán sikerül megszervezni a találkozót, minden évben augusztus végén. Régen a lovak az emberek mindennapi részei voltak, mely egyre inkább feledésbe merült, de viszont napjainkban is vannak emberek akiknek szenvedélyükké váltak a lovak. A találkozó célja, hogy a régió lovasait összegyűjtse, illetve programokon keresztül ismerkedjenek, barátkozzanak egymással. De ez a rendezvény, nem csak kizárólag a lovasoknak készül, hanem mindenki számára, aki bepillantást szeretne nyerni a lovas kultúrába. A lovak száma meghaladja a 60-at, a versenyzők száma több mint 50, a rendezvény látogatóinak száma 2500-3000-re tehető. A változatos programokon belül sor kerül lovasbemutatóra, fogathajtásra, ügyességi-, szépségversenyekre stb. valamint egész napos lovaglási, és kocsikázási lehetőség is van. A rendezvényről elmondható, hogy évről évre egyre színvonalasabb 2022-ben sikerült

összekötni az országos fogathajtó bajnoksággal, melynek köszönhetően Magyar Kanizsa adhatott otthont egy színvonalas országos versenynek. A fogathajtás lényege, hogy minél rövidebb idő alatt, minél kevesebb hibával menjen végig a versenyző a pályán az akadályokat legyőzve. Mintegy 800 méteren keresztül kellett eleget tenni a pályán elhelyezett akadályoknak, illetve feladatokat teljesíteni. Magyar Kanizsát Berényi Ákos képviselte 2022-ben, aki második helyen végzett az országos bajnokságon. De ezen felül már több nemzetközi versenyről is második, harmadik helyezéssel tért haza (magyarszo.com).

Vadászok napja

A község vadász-, turisztikai hírnevét sikerül ezzel a rendezvénnyel öregbíteni, illetve népszerűsíteni. A Kanizsai Vadászegyesület (Loviste Kapetanski Rit – a hivatalos megnevezése az egyesületnek) sokévi álma valósult meg ennek a rendezvénynek a megvalósításával. Az egyesületet 1952-ben alapította egy vadászokból álló baráti társaság, majd csatlakoztak az országos szövetséghez. A rendezvényről el kell mondani, hogy az elmúlt néhány év alatt egyre nagyobb részvétellel kell számolniuk a szervezőknek. Az ötlet a vadászok fejéből pattant ki, hogy nekik is legyen már egy saját szervezésű programjuk, mely mellé a helyi közösség vezetősége is csatlakozott mint társszervező. Fő cél, hogy a vadászok barátkozzanak egymással, és ünnepeljenek együtt nem csak kizárólag vadászok, hanem minden érdeklődőt szeretettel várnak. Míg a kezdetekben 70 körüli főzőcsapat jelentkezett a megmérettetésre, addig az elmúlt években már a 100-at is megközelítette a csapatok létszáma. Természetesen a vadászat a fő téma, így fegyveres bemutató is hozzá tartozik a rendezvényhez, de a gyerekeknek is a kedvébe járnak, például a kisállat simogatókkal. A helyszín a Tisza parti kemping területe, mely méltóképpen emeli e rendezvény színvonalát. A rendezvény főszervezője a Magyar Kanizsai Vadászegyesület, de fő támogató a Vajdaság Erdei Közvállalat, valamint Magyar Kanizsa önkormányzata is (Vadászegyesület elnöke-riport alany).

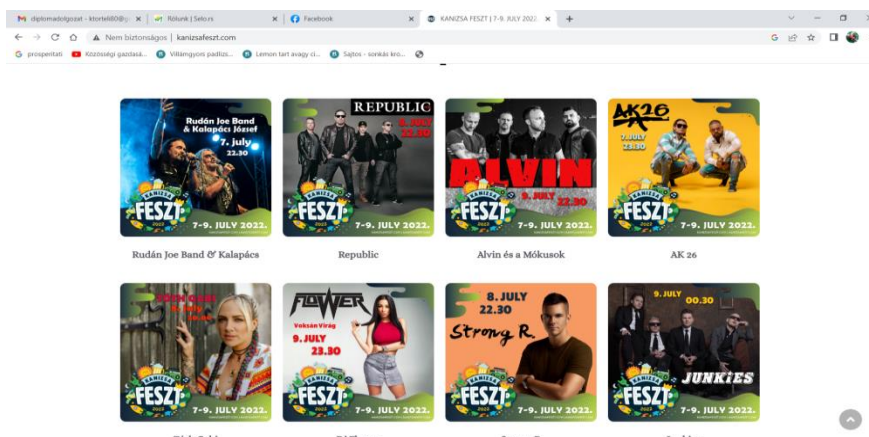
Nemzetközi regatta

Mintegy negyvennyolc éves múltja (1974-óta rendeznek) tekint vissza a kajak versenyek története Magyar Kanizsán. Évről-évre mintegy 200-250 hazai és külföldi versenyzővel zajlanak a különböző korcsoportokban a versenyek, melyek nemzetközivé tették a versenyt. Csőke Rudolf a Testvériség, egység kajakklub elnöke elmondása szerint: az ide érkező mintegy

12 klubelnök, és játékos nagyon szeretik a pályát, gyakorlatilag a nemzetközi versenyek sorában találják magukat, de viszont mégis egy lazább, békésebb versenyhelyszínről van szó. A versenyzők jelentős része vajdasági, de belgrádi, és Szerbia más részeiről is érkeznek. Általában 2-3 héttel az országos bajnokság előtt tartják az eseményt, éppen ezért a versenyzőknek, fontos támpontként szolgál ez a verseny, hogy tisztában legyen képességeikkel az országos megmérettetésre. Több futam kategóriában zajlanak a versenyek, az 500 m-től a 1-2 km-es kategórián át egészen a 10 km-es távig, mindenki találhat magának megfelelőt (Csőke Rudolf- interjúalany).

Kanizsa Feszt

A július elején megszervezésre kerülő fesztivál elsősorban a fiatal korosztályt célozza meg a szórakoztatás jellegével. A fesztivál 8 éve folyamatosan évről-évre megrendezésre kerül, egyedül a koronavírus évében maradt el a rendezvény. A több napos rendezvény keretein belül neves előadók lépnek esténként a színpadra. A programok általában délutánonként kezdődnek, amikor a kicsiket várják a vásártérre, különböző családi vetélkedőkkel. Megismerkedhetnek a jurta állítás hagyományaival, íjászattal, de régi mesterségeket is kipróbálhatnak, mint például a söprűkészítés. Amikor eljön az este, akkor a gyerekprogramokat felváltja a szórakoztató esti program. Két színpadon, három nap alatt több mint 40 fellépővel. A fesztivál 4-5000 közötti résztvevővel zajlik. A fiatalok körében egyre népszerűbb a rendezvény, egyre többen érkeznek a környező országokból, köszönhetően az egyre nevesebb előadóművészek a rock, pop, techno zene világából: Road, Depresszió, Kalapács és Rudan Joe, Nikita, Ex-yuband, és még sokan mások. (lásd: 11.kép) (Forró Lajos-interjúalany)

11. kép A 2011-es fellépők a teljesség igénye nélkül (forrás: kanizsafeszt.com)

3. Saját kutatás

3.1. Anyag és módszer

Kutatási célok, hipotézisek

Jelenlegi tanulmányaim során, illetve a szakirodalmi gyűjtéseim alapján született meg bennem a döntés, hogy Magyarkanizsa turizmusát, annak jelenlegi helyzetét, illetve jövőbeni terveit kutassam. Tapasztalataim szerint a településen a turizmus a rendezvények köré épül. Önálló kutatásomban az alábbi kutatói kérdéseket fogalmaztam meg:

Mennyire kidolgozottak a turisztikai termékek?

Mennyire életképesek a rendezvények?

Mekkora igény mutatkozik a turizmus iránt?

Kutatási hipotézisek

A következő 3 hipotézist vázoltam fel:

- Magyarkanizsa turisztikai lehetőségeinek kiaknázottsága szerény
- Nem kellően kidolgozottak a turisztikai termékek a településen
- Nincs kellően kiépítve a vidéki turizmushoz szükséges infrastruktúra

Kutatási módszerek

Az adatgyűjtést online kérdőíves felmérés formájában valósítottam meg a saját közösségi profil oldalamon, illetve igénybe vettem a „Magyarkanizsa mindennapjai” Facebook csoportot, melyben a tagokat kértem meg a kérdőív kitöltésére. (lásd: 1. sz. melléklet) Fontosnak tartottam a lakosság véleményét, ezért döntöttem a kérdőívezés mellett. Napjainkban egyre inkább azzal találkozom, hogy az emberek a közösségi médiában szeretik kinyilvánítani a véleményüket. Mindez adott kiindulópontot arra, hogy a kérdőíves vizsgálatomat a virtuális térben végezzem el. Alkalmaztam feleletválasztós típust, melynek során több lehetőség közül csak egy válasz kijelölésére volt lehetőség, de voltak olyan kérdéseim is, ahol a kitöltő több válaszlehetőséget is kijelölhetett. Skála típust is használtam, amikor 1-től 5-ig terjedő skálán kértem, hogy értékeljék a rendezvényeket. Egy kérdésnél volt lehetőség, hogy saját szavaikkal nyilvánítsák ki véleményüket a kérdőívet kitöltők.

Ezen felül a település jelenlegi polgármesterével, Fejlesztő Róberttel is sikerült strukturált mélyinterjút készítenem. Az interjút 2023. február 21-én végeztem el.

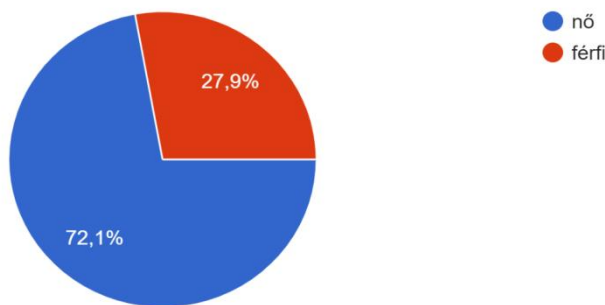
Kutatásom során kitérek egy sétahajó vállalkozásra, annak jelenlegi helyzetére, utasforgalmára, hogy valójában kiknek szól. Honnan és hova jutott el a fejlődésben, miként értékeli a vállalkozásfejlesztési lehetőségeket. Az információ begyűjtését a vállalkozás tulajdonosától, Sarnyai Csabától, interjú formájában valósítottam meg. Valamint, mivel családi vállalkozásról van szó, ezért a család többi tagjától is származnak információk.

3.2. A primer kutatás eredményei

3.2.1. A kérdőívezéssel nyert eredmények bemutatása

A kérdőívem online felületét 2023. február 27-én zártam le. A beérkezett adatok alapján 330 személy töltötte ki. Jóval több nő töltötte ki, mint férfi; pontosan 238 személy a hölgyek közül, míg ennek valamivel több, mint a harmada volt férfi, azaz 92 személy. A megkérdezettek százalékos megoszlása, a nők 72%-a, míg a férfiak 28%-át képezik. (lásd: 1.ábra)

330 válasz

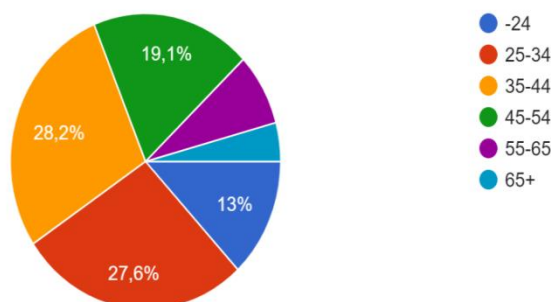

1. ábra Nemek szerinti megoszlás, % (forrás: saját szerkesztés)

Második kérdésem az életkorra irányult, melynél hat kategóriát állítottam fel, amelyek közül lehetett választani. A legkevesebb válaszadó a 24 alatti, és a 65 év feletti korosztálytól származik, akik együttvéve 12%-ot jelentettek az összes kitöltő személy közül, míg előbbieket 8%, utóbbiak 4%-os részesedéssel. A legaktívabbnak a 25, és 44 év közötti korosztály bizonyult, ugyanis ők a megkérdezettek több mint 55%-át teszik ki, ebből is inkább a 35 és 44 éves korosztály, akik jelentik a legnépesebb korosztályt a kitöltők közül, mintegy 28%-át.

Harmadik legnépesebb tábor a 45-54 év közötti korosztály, akik a 330 megkérdezettből 93 személyt jelentenek 19%-os megoszlással. (lásd 2. ábra)

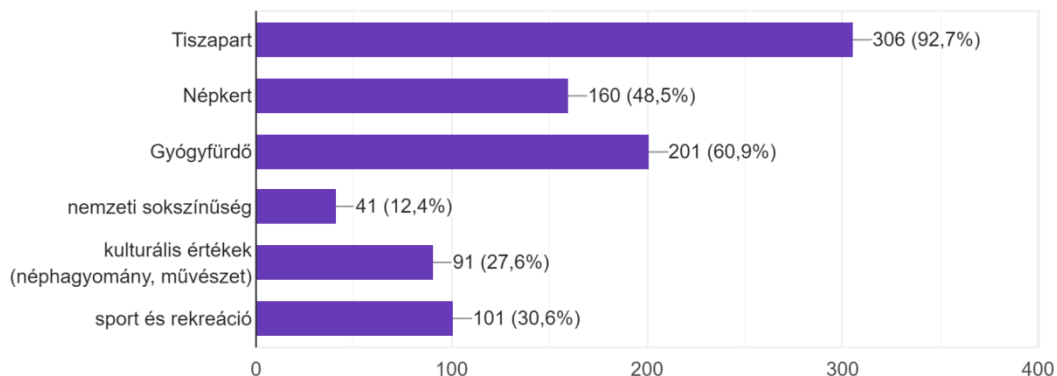
330 válasz

2. ábra A kitöltők életkor szerinti (évek) megoszlása %-ban (forrás: saját szerkesztés)

A harmadik kérdésem arra irányult, hogy a lakosság melyeket tartja legfontosabb értéknek, az alább felsorolt listából. Kértem, hogy a válaszlehetőségek közül csak 3-at jelöljenek. Első helyre tettem a Tisza partot, mely számomra is a legfontosabb, ez a feltételezésem be is igazolódott, ugyanis a válaszadók több mint 90%-a első helyre tette, pontosan 306 személy gondolja, hogy a Tisza partunk a legfontosabb természeti kincse városunknak. Második legtöbb szavazatot a 100 éves múltra tekintő Gyógyfürdőknek kapta, melyet a válaszadók 60%-a jelölt meg, 330 személyből 201-nek számít erénynek a fürdő. (lásd: 3.ábra) Harmadik helyen végzett a Népkert, amely 160 jelölést kapott. Erőssége a Népkertnek a Tisza part után a természet közelség, a rendezett parkja, játszótere, nem csak az itt lakók pihenésére szolgál, hanem a gyógyfürdő betegeinek is pihenőhelye. A sport- és rekreációs tevékenységeket 101 személy tartja erősségnek. Legkevesebb szavazatot a nemzeti sokszínűség, és a kulturális értékek kapták, míg előbbi 12%-os, utóbbi 27%-os részesedéssel.

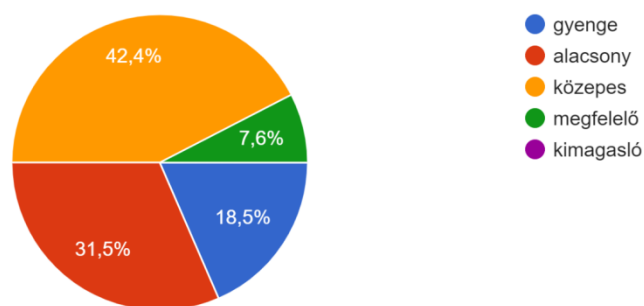
330 válasz

3.ábra Magyarkanizsa legfontosabbnak tűnő értékei %-ban (forrás: saját szerkesztés)

Következő kérdésem arra irányult, hogy mennyire fejlett a turisztikai kínálat Magyarkanizsán. Öt válaszlehetőséget adtam meg, melyből csak egyet lehetett választani. Legtöbb választ, azaz 42%-ot a közepes kategória kapott. A válaszadók 7,6 százaléka gondolja megfelelőnek a kínálatot, míg arra a kategóriára, hogy kimagasló egyetlen-egy válasz sem érkezett. A beérkezett válaszok alapján 31,5 % alacsony kategóriába sorolta a turisztika fejlettségét, de nem elhanyagolható azoknak az aránya sem, akik kifejezetten gyengének ítélik meg a jelenlegi helyzetet. (lásd: 4.ábra)

330 válasz

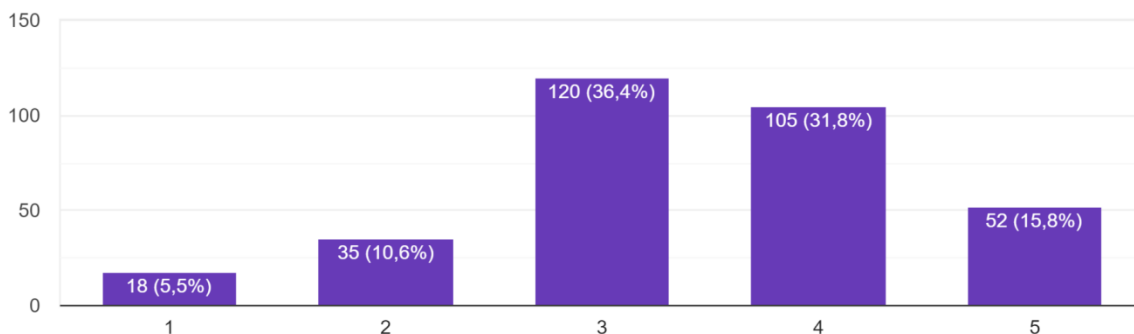

4.ábra A magyarkanizsai turisztikai kínálat fejlettsége %-ban (forrás: saját szerkesztés)

A további folytatásban a kérdéseimet Magyarkanizsa rendezvényeire összpontosítottam. Arra kértem a válaszadókat, hogy ötös skálán, egytől ötig értékeljék a különböző rendezvényeket. A Szent István-nap és Új kenyér ünnepet hármásra értékelők aránya 36 %-ot tett ki(120 fő).

Másodiknak a négyes besorolás volt a jellemző, 105-en vélekedtek így, míg 52 személy kiváló minősítést adott a Szent István napi rendezvénysorozatra. A válaszadók közül mintegy 10%-acsupán elégséges osztályzatot, míg 5,5 %(18 személy) elégtelenre értékelte az önkormányzat által szervezett rendezvényt. Ennél a kérdésnél az átlag 4,02.(lásd: 5. ábra)

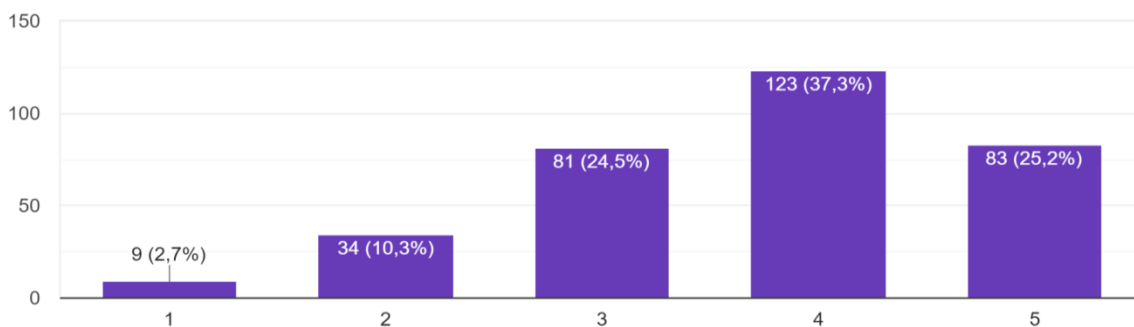
330 válasz

5.ábra Szent István-nap és Új kenyér ünnep értékelése 5-ös skálán (forrás: saját szerkesztés)

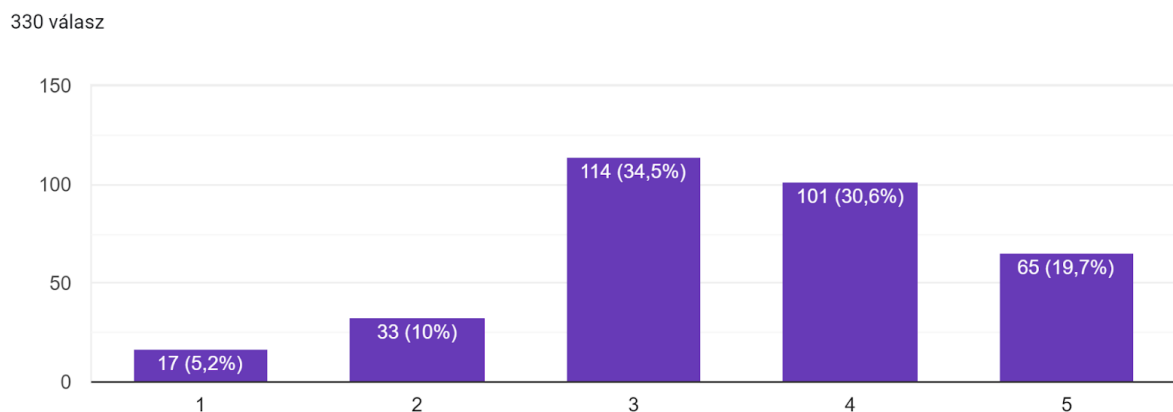
Másodikként a Nemzetközi Úszó- és Futó-maratonról kértem, hogy nyilvánítsák ki véleményüket a válaszadók. Egy fokkal jobb eredmények születtek, mint az előző kérdésnél. Kilenc személy értékelte elégtelennek a rendezvényt. A válaszadók 10%-a adott elégséges osztályzatot, szinte ugyanannyi személy mint az előző kérdésnél. A válaszadók 25%-a, vagyis 81 személy jelölte meg a közepes, vagyis a hármás pontszámot. Legtöbben 4-esre értékelték a maratont, mintegy egyharmados többséggel. A válaszadók 25%-a kitűnő értékelést adott a kérdésre, gyakorlatilag a 330 személyből 83-an úgy vélekednek, hogy kiváló a rendezvény színvonala. Ennél a kérdésnél az átlag: 3,71.(lásd 6. ábra)

330 válasz

6. ábra Nemzetközi Úszó- és Futómaraton értékelése személy / % (forrás: saját szerkesztés)

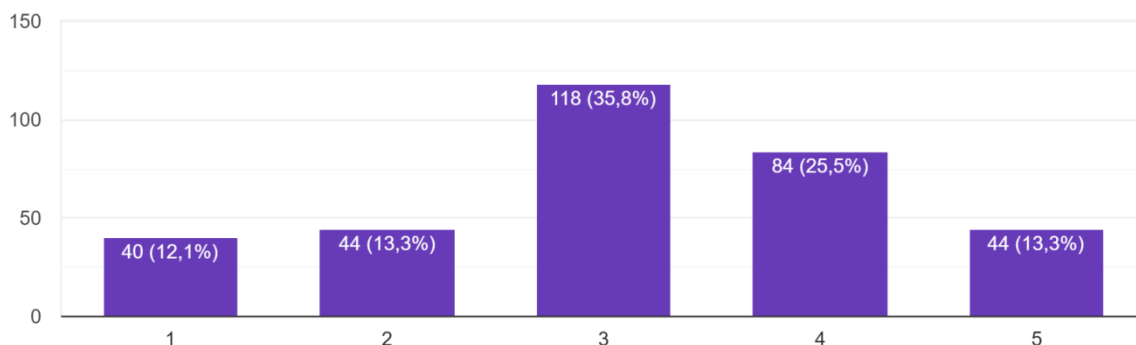
Harmadikként a Nemzetközi kajak regatta rendezvényről kértem ki az emberek véleményét. Elmondható a rendezvényről, hogy a legtöbben hármásra értékelték, mintegy 35%-a a válaszadóknak (114 személy) gondolta közepesnek ezt a sporteseményt. A többség inkább a negyedik és az ötödik besorolást jelölte meg, mintegy 166 személy, vagyis a válaszadók több mint 50%-a adott hármasnál jobb osztályzatot a rendezvényre. Elenyésző azoknak a száma akik elégtelen kategóriába sorolták a sport eseményt, gyakorlatilag 17 személy jelölte meg az egyes pontot. Második legkevesebb szavazatot a 2-es értékelés kapta, 10%-os részesedéssel, 33 személy válaszával. Az átlag 3,5. (lásd: 7. ábra)

7. ábra A Nemzetközi kajak regatta rendezvény értékelése (forrás: saját szerkesztés)

Negyedikként a Lovas találkozóról kértem, hogy nyilvánítsák ki véleményüket, hogy sorolják be ezt a rendezvényt is az 1-től 5-ig terjedő skálán. Úgyszintén a közepes kategóriára futott be a legtöbb szavazat, 118 személy, két személlyel kevesebben szavaztak erre kérdésre, mint Szent István-nap és Új kenyér-ünnepre. 44-44 személy, vagyis a válaszadók 13%-a értékelte 2-es kategóriába a rendezvényt, illetve ugyanennyien kiváló minősítést adtak a Magyarkanizsa környéki lovasok rendezvényére. 101 személy a 66os átlag mellett, vagyis a 30%-uk 4-es minősítéssel fejezte ki a rendezvény színvonalát. Legelszomorítóbb azaz eredmény, hogy 40-en elégtelen kategóriába sorolták az eseményt. Ennél a kérdésnél az átlag 3,14 volt. (lásd 8. ábra) Ez az eredmény véleményem szerint arra vezethető vissza, hogy még egy fiatal rendezvény, néhány éves.

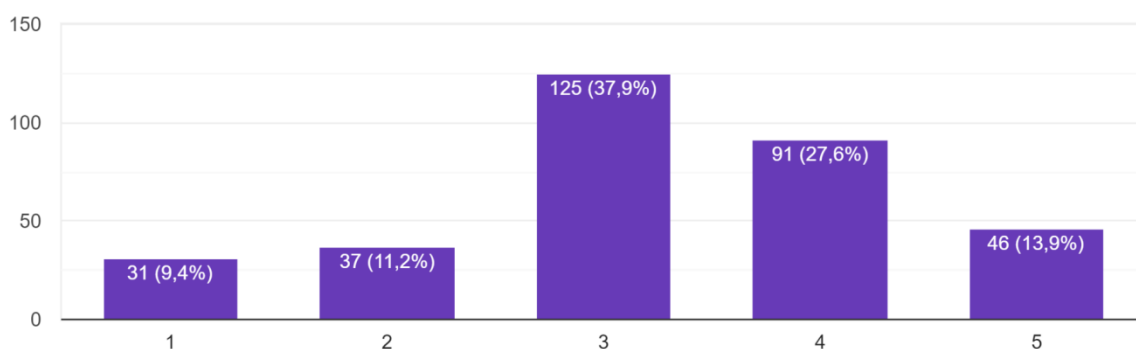
330 válasz

8. ábra Lovas-találkozó értékelése (forrás: saját szerkesztés)

Ötödikként a Vadászok találkozójáról érdeklődtem, úgyszintén mint az előzőekben 1-től 5-ös skálán kértem a véleményüket. Ennél a kérdésnél is a közepes kategória kapta a legtöbb szavazatot, olyannyira, hogy az eddigi kérdések közül ez a legmagasabb érték, 125 szavazattal, majdnem 38%-os aránnyal. Negyvenhat személy értékelte kiválóra a rendezvényt, de magas azoknak az aránya, akik négyesre értékelték. Ezek a magas eredmények, valószínűleg arra vezethetők le, hogy a nagy népszerűséget a főzőverseny lebonyolítása eredményezheti. 37 személy elégséges kategóriába sorolta a vadászok által szervezett rendezvényt, de 31 elégtelennek értékelte az eseményt. (lásd: 9. ábra)

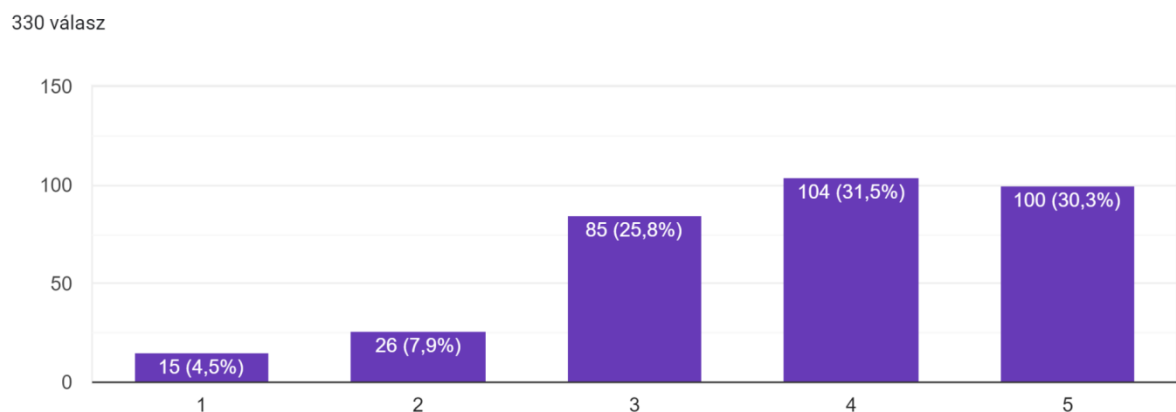
330 válasz

9. ábra A Vadászok-találkozója rendezvény értékelése (forrás: saját szerkesztés)

Hatodik kérdésként a szeptember elején megrendezésre kerülő Kukorica-fesztiválról érdeklődtem, ebben az esetben is 1-től 5-ig terjedő skálán kértem, hogy értékeljék a

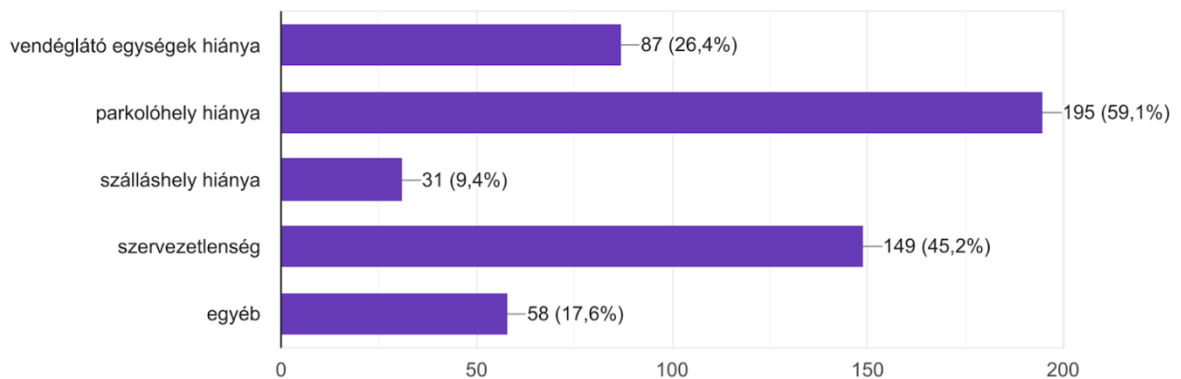
rendezvényt. Ezek a válaszok közül, ez az első, amikor a négyes értékelés kaptak a legtöbb szavazatot. Viszont az eddigi legmagasabb értékelést, kerekén 100 szavazatot kapott, vagyis a válaszok 30%-át, amely kimagaslóan pozitív véleménynek számít. Harmadik helyre került a közepes kategória, mely az előző kérdéseknél általában az első helyen végzett. Mintegy 10%-ra tehető az 1-es és a 2-es értékelés, ellentétben a megközelítőleg 90%-os harmadik, negyedik, ötödik egyesítésével. Az átlag 3,75.(lásd: 10. ábra)

10.ábra A kukoricafesztivál értékelése (forrás: saját szerkesztés)

A soron következő kérdésnél arra voltam kíváncsi, hogy a kitöltők milyen hiányosságokat fogalmaznának meg a magyarországi rendezvények tapasztalatai alapján. Öt lehetséges választ adtam meg, melyből legtöbben a parkolóhely hiányát jelölték meg, 195 személy úgy gondolja, hogy ez a legégetőbb probléma jelenleg. Második helyre tették a szervezetlenséget, ugyanis 149 személy úgy gondolja, hogy ezzel is komolyabban kellene foglalkozni. Következő legtöbb szavazatot, összesen 87-en azt jelölték meg hiányosságnak, hogy kevés a vendéglátó egység. A 31 jelöléssel a szálláshely hiányát jelölték meg. Az egyéb kategória is átlag alatti eredményt kapott a válaszadók 17%-os részesedésével. (lásd: 11.ábra)

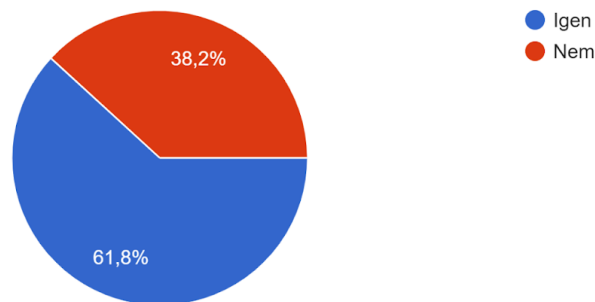
330 válasz

11. ábra A rendezvények hiányosságainak megoszlása, személy / % (forrás: saját szerkesztés)

A kérdőív további folytatásában arra tértem ki, hogy a Tiszai tangó sétahajós vállalkozás szolgáltatásait igénybe vették-e, már a kitöltők. Két válaszlehetőség közül lehetett választani, az igen, és a nem. A kitöltők több mint 60 %-ának van már sétahajós élménye, míg a válaszolók 38 %-a nem vette igénybe a sétahajózást. (lásd: 12.ábra)

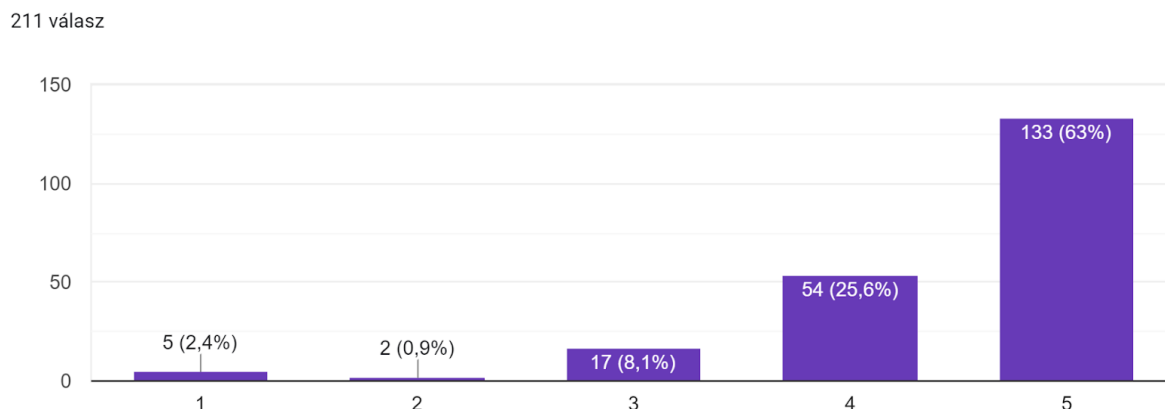
330 válasz

12. ábra A Tiszai tangó sétahajózáson résztvevők megoszlása % (forrás: saját szerkesztés)

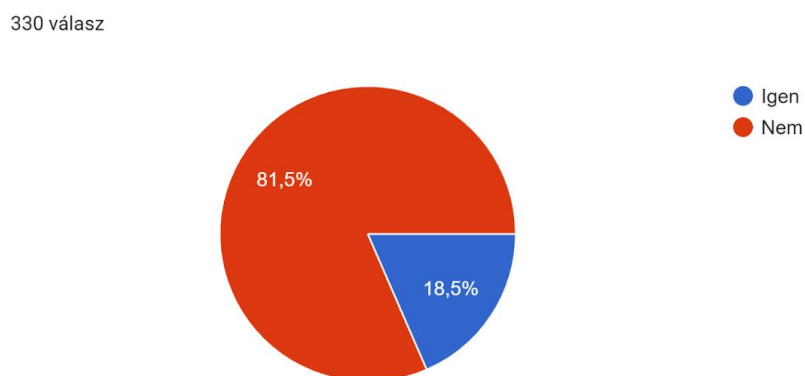
A következő kérdésnél, az előző kérdésre igennel válaszolókat kérdeztem, hogy értékeljék a sétahajós élményüket 1-5-ös skálán. Erre a kérdésre 211 válasz érkezett be, és kimagaslóan pozitív értéktartományban. 133-an kiváló minősítéssel értékelték a Tiszai tangón szerzett élményt, ez a válaszadók 63%-át jelenti. Második helyen végzett a négyes érdemjegy, 54 szavazattal, mintegy a válaszok 25 %-val. Harmadik helyre került a közepes besorolás a maga 17 szavazatával jóval a 4,45-ös átlag alatt elmaradva. Az egyes és a kettes pontszámra

elenyészően kevés válasz futott be, 5 illetve 2 szavazattal a lista végén. 4,45 volt átlag (lásd: 13. ábra)

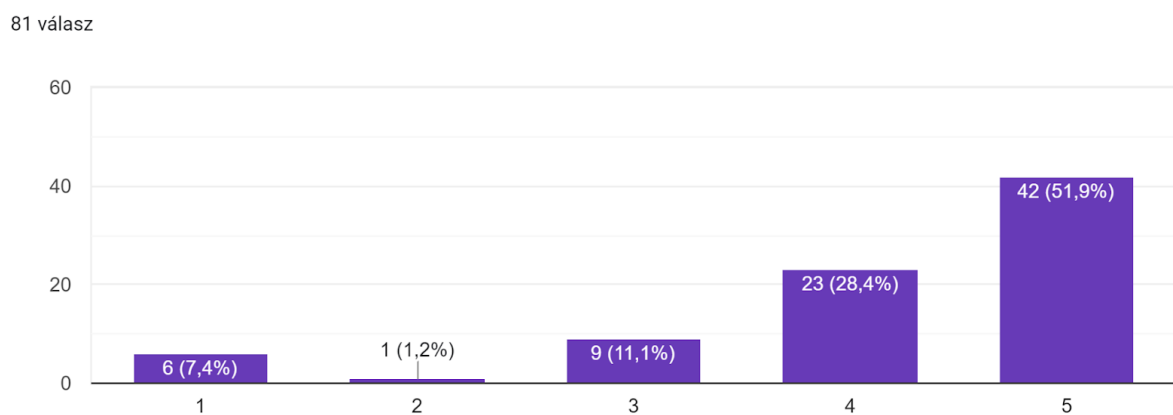
13.ábra A Tiszai tangó sétahajós élmény osztályozása személy / % (forrás: saját szerkesztés)

A kérdőív során következő kérdésében arra voltam kíváncsi, hogy a kitöltők közül hányan jártak már a Kopó-tanyán, mint a sétahajózás kiegészítő szolgáltatásaként. Ebben az esetben is igen, és nem válasz alternatívákat adtam meg. A válaszadók 81 %-a még nem járt a tanyán, míg a 330 kitöltő közül 18,5 %-ának van már pozitív illetve negatív véleménye. (lásd: 14.ábra)

14. ábra A kopó tanyán részt vevők megoszlása % (forrás: saját szerkesztés)

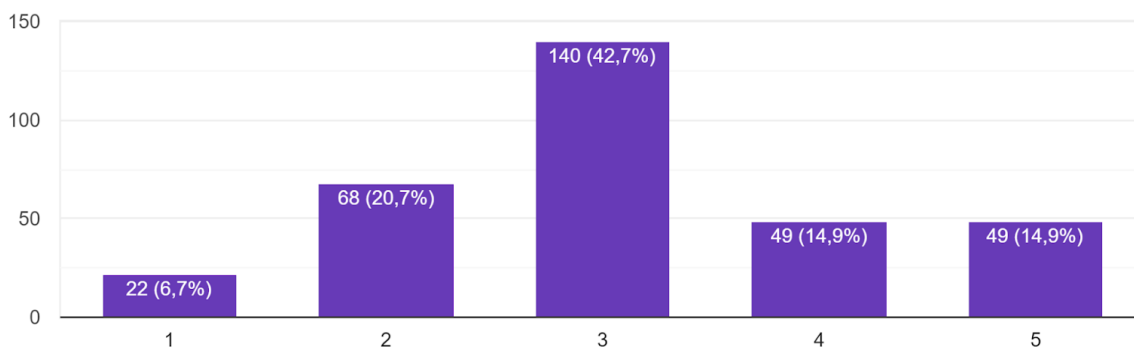
A soron következő kérdés az előzőre ráépülve született meg, hogy azok értékeljék egytől ötös skálán a Kopó-tanyán szerzett élményt, akik már jártak ott. Ebből kifolyólag 81 válasz érkezett, mely szintén kimagaslóan magas pozitív tartományba került. A válaszadók több mint fele, azaz 41 személy kiváló, 5-ös minősítésre értékelte a tanyán szerzett élményét. A 4,16-os átlag mellett 23-an négyesre értékelték a tanyán tapasztaltakat. A közepes besorolásra 9 személy adta le értékelését. Legkevesebben az egyes és a kettes besorolást jelölték meg 6, illetve 1 jelöléssel, mely elenyészően alacsonynak bizonyul. 4,16 volt az átlag (lásd: 15. ábra)

15. ábra A Kopó-tanya értékelése személy / % (forrás: saját szerkesztés)

A következőkben arra voltam kíváncsi általánosságban, hogyan értékelik a kitöltők Magyarkanizsa turizmusát. Arra kértem őket, hogy értékeljék 1-től 5-ös skálán. 328-an válaszoltak erre a kérdésre. Legtöbben a közepes értékelést jelölték meg, mintegy 140 személy. 49-49 szavazatot kapott a 4-es, illetve az 5-ös kategória is. A kettes értékelésre viszonylag sokan értékelték a turizmust Magyarkanizsán, a válaszadók 20 %-a, 68 személy szavazatával. Ez elgondolkodtatóan magasnak számít. Az elégtelen besorolásra 22-en adták le a szavazatukat, 6,7 %-os megoszlással. (lásd: 16. ábra)

328 válasz

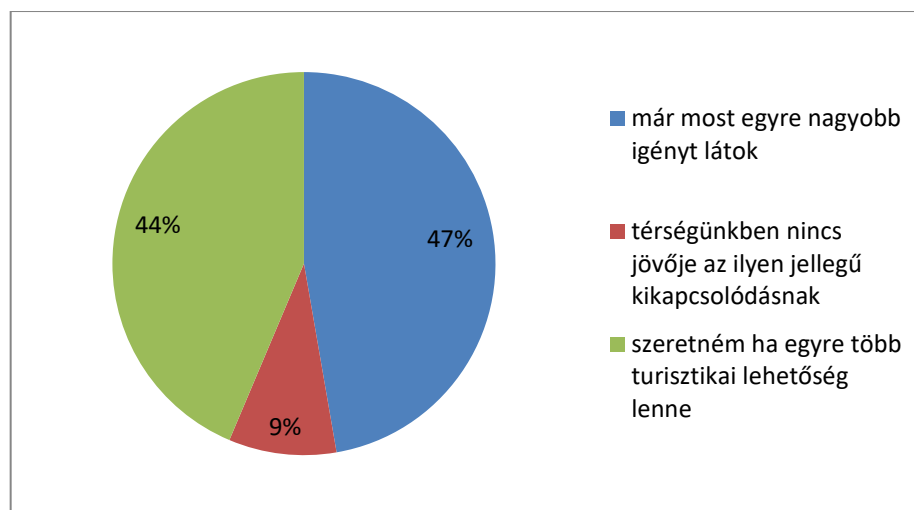
16. ábra A magyar kanizsai turizmus értékelése személy / % (forrás: saját szerkesztés)

Következő kérdésnél arra kértem a kitöltőket, hogy saját szavaikkal mondják el véleményüket a magyar kanizsai turizmusról, néhány szóban, esetleg mondatban. Itt aztán jöttek bőven válaszok, vélemények. A legtöbb vélemény talán nem is az építő jellegű kategóriába, hanem a negatív vélemények kategóriába sorolható. Legtöbben a marketing hiányát említették, valamint sokan a parkolóhely problémát, melyekre a megoldás a gyors és hathatós változtatás hozna eredményeket. Sokan a vezetés hiányosságait említették, a szakértelem hiányát, azt, hogy nem eléggé hozzáértő emberek foglalkoznak a turizmus fejlesztésével. Nagyszámú azoknak a véleménye, akik a gyógyfürdőt emelték ki, és annak fejlesztését tartják égető problémának. Egy Wellnes-központ sokat jelentene a fejlődésben, mind az itt lakók szempontjából, mind az ide látogató turisták szemszögéből is. A rendezvények szempontjából olyan vélemények jöttek, hogy keveset van hirdetve, nem jut el nagyobb tömegekhez a híre, hogy valójában milyen rendezvények vannak, és mikor. A gyógyfürdő mellett, többen említették a Népkert rendezését (parkosítás, fásítás, zöld felületek magasabb színvonalú végzését) azon belül többen a Vigadó épületének rekonstrukcióját említették égető problémának. A Tisza partot is nagy potenciálnak említik, ott is több fejlesztést kellene eszközölni, a jobb eredmények elérése érdekében. Több és hathatós pályázatokkal kellene fejleszteni a camping területét, szükséges lenne a medencéket bővíteni, valamint nagyobb homokos területeket kellene kialakítani a vízparton.

Főleg a fiatalabb korosztálytól származnak olyan vélemények, hogy a Kanizsafeszt fesztivált vissza kellene állítani eredeti helyére a Tisza partra, a vásártér helyett, de a több, színvonalasabb előadókat is említik a fejlesztés zálogaként. Magas azok véleménye, akik az infrastrukturális beruházásokra fektetnék a hangsúlyt, a városrendezésre, a zöld felületek

magasabb színvonalú fejlesztésére (több virág, zöldebb felületek, stb.). Megosztó azok véleménye, akik azt mondják, felesleges Kanizsán turizmussal foglalkozni, ugyanis nincs semmi olyan jellegzetesség, amivel ide lehetne csalogatni a turistákat. Az örök elégedetlenségre jó példa, hogy sokáig az volt a kanizsai emberek „szívfájdalma”, hogy miért nincs szökőkútja a városnak. Ez néhány éve megvalósult. Csakhogy aztán az lett a szóbeszéd tárgya, hogy miért sikeredett ez ennyire kicsire. (lásd: 2. sz. melléklet)

Utolsó kérdésemmel a kérdőívemben, arra kértem a kitöltőket, nyilvánítsák ki véleményüket, hogy valójában van-e jelene és jövője városunkban a turizmusnak. Három lehetőség közül lehetett választani. Megnyugtatóan alacsony azoknak a véleménye, akik negatív véleménnyel nyilatkoztak a témában, mindössze 10%-ra tehető azoknak a száma, akik azt a kategóriát jelölték be, hogy térségünkben nincs jövője az ilyen jellegű kikapcsolódásnak. Második helyen szerepel azoknak a véleménye 39%-al, akik szeretnék, ha több lehetőség lenne falusi vendéglátásból. A legtöbb válasz arra érkezett, hogy egyre nagyobb igényt lát a turizmusra Magyarkanizsán. Erre a kategóriára a válaszadók több mint 50%-a tette le voksát a 330 kitöltő közül. (lásd: 17. ábra)

17. ábra A turizmus jelenéről, jövőjéről alkotott vélemények %-ban (forrás: saját szerkesztés)

3.2.2. Interjú eredmények

A polgármesteri interjúzás eredményei

A polgármesterrel történő interjúból egyértelműen kiderült, hogy az önkormányzat álláspontja az, hogy a turizmus fejlesztésének jövője a fürdőturizmus. A jelenlegi gyógyfürdő ugyanis a maga 100 éves fennállásával, maga képezi a megfelelő alapot a turizmus fellendítésének. A fürdőturizmus továbbfejlesztésével, egy olyan Wellness – központról van szó, melyből fürdőkomplexum nőhet ki akár szálláshelybővítéssel (hotelépítés) is (lásd: 3.sz. melléklet).

Az interjúból az is kiderült, hogy a vezetőség számos más értéket is támogat. Erőfeszítéseket tesz a Tisza part fejlesztésére. A legtöbb sikeres pályázatot például itt valósították meg az elmúlt években. Ugyanis a lakókocsi- és sáttortáborhely (camping) és strand területe a városnak a legfrekvenciáltabb helye, mely az itt lakók kényelmét, és kikapcsolódását szolgálja, de egyre több idelátogató turista is igénybe veszi. Kiaknázatlan potenciál a nemzeti sokszínűség, a több nemzetiség együttélése, valamint a helyi gasztronómia keveredése, a magyar és a délszláv konyha összeolvadása, ezek mind a maguk módján, bizonyos szinten pluszt adnak hozzá az értékeinkhez.

A sok szép, és jó dolog mellett azonban van egy gyengeség, amely rányomja bélyegét minderre, mégpedig az, hogy a 90-es évek háborúja hozza magával azt a negatív véleményt, hogy nem biztos, hogy oda kellene menni, kikapcsolódni, ahol akár még „aknamezők” is előfordulhatnak. Valójában nincs semmi ilyesmiről szó, nincs egyetlen aknamező sem, csak eleve a történelmi események tudata hozza magával ezt a negatív véleményt. Ennek inkább csak azért van jelentősége, mert bizonytalanságot ébreszt, ami taszítja a befektetőket.

Végezetül az interjúból az is kiderült, hogy Szerbia európai uniós csatlakozása felé nagy reménységgel közelít a menedzsmint. Sajnos egyelőre a schengeni határon kívül helyezkedünk el, rendezetlen határviszonyokkal; ugyanakkor előnye is van a határ közelségének: a Vajdaságban valósul meg a legtöbb határon átnyúló projekt az országban. Többek között az az IPA – projekt mely kerékpárút kiépítését irányozta elő, két ország, jelen esetben Szerbia és Magyarország tekintetében. De nagy volumenű beruházásnak számít az elmúlt évek egyik legnagyobb beruházása, a Vajdasági Birkózó akadémia létrehozása. Az akadémia nem csak a jövő birkózó tehetségeinek a kibontakozására szolgál, hanem nagy turisztikai potenciállal rendelkezik.

A vezetőség támogatását adja minden olyan vállalkozó számára, amely a fejlődést szolgálja, itt elsősorban a turizmus szempontjából a Tiszai tangó sétahajós vállalkozás az egyik legjelentősebb potenciál. A 2019-es Covid-pandémia idején, amikor a turizmus a háttérbe

szorult, akkor Magyarkanizsán pont az ellenkezőjét váltotta ki, ugyanis sokkal több helyi lakos vette igénybe a helyi turizmust, mint előtte. Mivel bezáródtak a határok, emiatt, akik máskor másik országokban nyaraltak, azok ekkor mind a Tisza-partot és a kempingezést választották. Valójában rájöttek a helyi lakosok, hogy mekkora értékek vannak itt a közvetlen környezetünkben is.

Az önkormányzat számára nagyon fontos a mintegy 300 rendezvény, amely a községünk területén megrendezésre kerül egy év alatt. Sok esetben az önkormányzat csak támogató, vagy pedig társszervező, viszont 21 azoknak a rendezvényeknek a száma, melyet az önkormányzat teljes mértékben saját rendezvényének tekint. A többi rendezvényt általában civil szervezetek, egyesületek, magán személyek, helyi közösségek szervezése alatt áll.

A sétahajós vállalkozás interjú eredményei

Sarnyai Csaba az első hivatalos turisztikai vállalkozó Magyarkanizsán, aki a vállalkozás tulajdonosa és egyben működtetője, és nem utolsó sorban megrögzött „Tiszabarát”, természetvédő. A története 2012-ben kezdődött, amikor is megvette az első hajóját. Ebből alakult ki a turisztikai hasznosítás.

Először egyedül a saját közösségi oldalán próbálta reklámozni a szolgáltatását, majd mikor felfigyeltek rá az önkormányzatnál, akkor már megkapta az ő részükről is a támogatást. A vállalkozó kifejezetten pozitív véleményét nyilvánította ki a Hello-Kanizsa turisztikai irodáról, mellyel jó együttműködést sikerült kialakítani, egyre többen érkeznek a hajóra, ennek az együttműködésnek köszönhetően.

A vállalkozás hátrányaiként felsorakoztatható elsőként, hogy jelenleg szezonális jellegű, nincs megoldva, hogy egész évben az érdeklődők szolgálatában álljon. A szezon még az elmúlt 10 évben mindig május 1.-én indult, addig napjainkban, egyre inkább hamarabb beköszöntő tavasznak köszönhetően már március végén, április elején beindul, a természet ébredését megfigyelő hajózásokkal. A hajós élmény mellett egy külön szolgáltatás is jár a csomagban, gyakorlatilag egy valós mese a Tiszáról, melyhez hozzá társul maga a természet nyugalma. Ezt a nyugalmat árasztja a folyó hullámozása, ahogy ringatja a hajót, tulajdonképpen innen is ered a Tiszai tangó elnevezés. Mint ahogy a táncban is megvan a tangó ritmusa, ahogy meg vannak a szabályai, hogy jól menjen maga a tánc, addig ugyanez hozható párhuzamba a hajóval kapcsolatban. Minden évben bővülnek a programok, mely tulajdonképpen a visszatérő vendégekre is gondol, ugyanis nem biztos, hogy mindenki ugyanazt szeretné látni a

következő alkalommal is. Egy Majom-sziget (a Tisza bal felében a hordalék lerakódása által létrejött sziget) kerülő út kicsivel több, mint egy óra hosszáig tart, de aki már a következő alkalommal jön, az már valószínű mást szeretne megnézni, másra kíváncsi a Tiszával kapcsolatban.

A legtöbben a hajózást a Tisza-virágzással tudják összekötni, ugyanis érezhetően ez az időszak, amikor teltházassal dolgozik a vállalkozás. Ilyenkor a programcsomag 1 órás.

A nagyobb 70 személyes hajóval sikerül megszervezni a Magyarkanizsa-Szeged folyami útvonalon a sétahajózást, mely még nem igazán egy bejárodott dolog, de több marketinggel, rendszeres járatokkal, többet is ki lehetne hozni belőle.

A legnépszerűbb program, amikor a hajózással egybe kötött Kopó-tanyás vendéglátás szerepel a programban. A hajózás után a tanyán igazi gasztronómiai ínycség várja a vendégeket, kemencében sült falusi ételek.

Kopó-tanya

A Tanya, mint pihenő, kiránduló és táborhely szorosan összefügg a Tiszai tangó sétahajóval, ugyanis egy és ugyanaz a személy, Sarnyai Csaba a megálmodója, és egyben a tulajdonosa. Adorjántól északra, Magyarkanizsától délre a Tisza mellett, annak jobb partján található. Megközelíthető a folyóról és szárazföldről is.

- Az épület terasza fedett, mely 50 - 60 személynek asztalt és ülőhelyet, biztosít ahol pihenni, beszélgetni, étkezni, italt fogyasztani is lehet. (lásd 12. kép)

12.kép Kopó-tanya (forrás: Sarnyai Csaba)

A terasz prezentációs előadásokra kialakított terület, ahol interaktív előadásokban, szemléltető eszközökkel bemutatja a Tisza élő és élettelen világát, Magyarkanizsa község társadalmi és természeti adottságait a történelemtől kezdve egészen a szórakozásig.

Az épületben tusolók, konyhák, illemhelyek találhatóak a padlástérben pedig 5 ágyas apartman várja a több napra kirándulni vágyókat. A magas kilátóból (9m magasan) távcsövekkel körbekémlélhető a látóhatár a kanizsai és az adorjáni rét. Gyümölcsfákkal betelepített zöld övezet, ahonnan júniustól a fákról szedhetőek és azonnal fogyaszthatóak a körték, barackok. Közel 100 méter mélységből feltörő kristálytisza hideg ártézi víz fogyasztható, ami tökéletes hűsítő a meleg nyári napokon. A pincében természetes módon maradnak kellemesen hidegek a különféle szeszes és üdítő italok. A terület sátorozásra, tábortűzre, szaladgálásra, játékokra, sportolásra is alkalmas. Több napos táborokra is alkalmas lehet. A tanyától mintegy 100 méterre a Tisza folyó található, melyen saját kikötővel rendelkezik, a tanya. Innen indul, vagy ide érkezik a **”Tiszai Tangó”** sétahajó, továbbá alkalmas kenuk, csónakok, kajakok, kisebb hajók kikötésére, valamint fürdésre is. A tanyától 400 méterre a Palics – Tisza csatorna vízgyűjtő területe található, az Adorjáni – tó. Gyalogosan is könnyedén megközelíthető. Horgászásra és fürdőzésre is kiváló helyszín. Tiszai túrázóknak, gyalog, kerékpár, motoros túrázóknak pihenő hely.

A Kopó – tanyáról indul a **”Réti tangó”** sétatraktorral, mely biztonságos, kényelmes és kiválóan alkalmas a földes utakon való közlekedésre. Az utasok száma 24 – 30 fő. Eső, erős szél esetén is tökéletesen élvezhető az utazás, nap ellen védett utastér is ezt biztosítja (lásd: 13.-14 kép)

13.-14. kép a Réti-tangó sétatraktor (forrás: Sarnyai Csaba)

A szárazföldi társadalmi és természeti adottságokat hivatott bemutatni, mint pl:

- Palics – Tisza csatornavízgyűjtőterületeit (Adorjáni – tó, Velebiti – tó)
- Falvakat: Adorján, Tóthfalu, Völgyes, Oromhegyes, Orom, Ilonafalu
- Rétet: Baráthokkútja, Csodakút, ártézikutak, kanálisok, szikesek
- Tájházak, emlékművek: tóthfalusi, velebiti esküpiacitájház, Oromhegyesnél Berger domb, oromi Malomfesztivál, kispici vásár
- A traktorral továbbá horgásztúrákra, fürdőhelyekre: tavak, források, gyógyvizekre is ellátogatható
- magyarkanizsai körút–városnézés

A Tisza, a természeti és épített környezet, a pusztaság, az ételkülönlegességek mind vonzóvá tehetik a községet az idegenforgalom tekintetében.

3.3. Következtetések, javaslatok

Magyarkanizsa vizsgálata során három oldalról igyekeztem körüljárni a község turisztikai adottságait, lehetőségeit, korlátait. A kérdőíves felméréssel a helyi lakosokat vizsgáltam. Célom az volt, hogy mit gondolnak az itt élők arról, hogy milyen értékeink vannak, van-e potenciál a turizmusban településünkön.

A kérdőíves felmérés alapján jól látható, hogy a megkérdezettek nagyobbik fele már most jelentős potenciált lát a magyarkanizsai turisztikai lehetőségekben (a válaszadók több mint 50%-a). Továbbá ezen felül 40%, azon kitöltők száma, akik pedig a jövőben szeretnék, ha még bővülnének a turisztikai lehetőségek. A válaszok alapján a Tisza part és a gyógyfürdő a két legfontosabb vonzerő. Ezt erősítette meg a polgármesterrel készült interjú is. A község első turisztikai vállalkozójának sikertörténete pedig rámutat arra, hogy egyetlen ötletből kiindulva idővel egyre összetettebb eladható termékcsomagot lehet építeni. A sétahajózás, a Kopó-tanya kínálata megmutatja, hogy a természeti és az ember tájtalakító értékeit is „csomagba” lehet illeszteni.

A folyó élő, és élettelen világának bemutatása fontos tényező a természetet kedvelő turisták számára. Egyre nagyobb igyekezet tapasztalható a közelmúltban a környezet megóvása területén, egyre több alkalommal szerveznek szeméthyűjtési, takarítási megmozdulásokat.

A nagyszámú rendezvénytömegről megoszlottak a vélemények, mert nem egyenletes színvonalúak. A legjobb értékelést, magasabb, mint 4-es átlaggal az 5-ös skálán a Szent-István nap és Új-kenyér ünnep kapta a rendezvények közül. Leggyengébbnek bizonyult a

Lovas-találkozó, mely mindössze 3,14-es átlagot kapott az ötös értékelési skálán. A többi rendezvény értékelése, fent említett két rendezvény végeredményei között helyezkedik el, a 3-as és 4-es átlag között.

A helyi lakosok véleménye alapján a legtöbb tennivaló ahhoz, hogy a turizmus lehetőségei bővüljenek, a következő fejlesztésekre volna szükség:

- parkolóhelyek kialakítása
- rendezvények színvonalának növelése
- több marketing tevékenység
- zöld felületek továbbfejlesztése
- a frekvenciátaltabb helyek fejlesztése (Tisza part, Népkert, Gyógyfürdő)

Javaslatomat a kérdőíves felmérésből, valamint az interjúkból nyert információk elemzése alapján az alábbi táblázatban (1. táblázat) foglalom össze:

A megfogalmazott problémák, hiányosságok, nem kellően felismert értékek	Javaslataim a probléma orvoslására
jobban kellene ismerni a potenciális célcsoportok igényeit	felmérés, nyomon követés, elégedettség-vizsgálat a turizmus szereplői között
a rendezvény-szervezési hiányosságai	szakmaibb munka, gondosabb előkészítés
több figyelem a környezetre	virágosítás, parkosítás
parkolási problémák	parkolóhelyek kialakítása
a különböző népek együttéléséből adódó érdekességek	a gasztronómiai, kulturális sokszínűség megjelenítése
hiányos közösségi marketing-kommunikáció	nemcsak a település, hanem a térség lakossági, vállalkozói, önkormányzati szereplői között egy szorosabb együttműködés a pozitív imázs kialakítása érdekében
hiányos marketing-technika	tartalmasabb honlapok, márkaépítés. Például a Tiszavirágzásra

1.táblázat Javaslataim a kérdőívezés alapján (saját szerkesztés)

Az első hipotézisem az volt, hogy Magyarkanizsa turisztikai lehetőségeinek kiaknázottsága szerény. A megkérdezettek által megfogalmazott hiányosságok, a rendezvényekre adott értékelésük is azt jelzi, hogy van hová fejlődni. A polgármesterrel folytatott interjúból is az tűnt ki, hogy inkább a jövővel kapcsolatban van bizakodás, nem a jelen helyzettel kapcsolatban. A lakosság, a településmenedzsment és a vállalkozói világ képviselője által lefestett kép a turisztikai lehetőségek kiaknázottságával egyértelműen azt bizonyítja, hogy ahhoz képest, hogy mi mindent ki lehetne hozni a lehetőségekből ahhoz képest most még minden gyerekcipőben jár.

A rendezvények életképességéről elmondható, hogy néhány már a több évtizedes hagyományára való tekintettel bizonyította, hogy életképes. Szeretik a különböző rendezvényeket a helyi lakosok, ugyanis ezek nem feltétlenül az ide érkező turistáknak szólnak, inkább a helyi embereknek. A színvonaluk növelése érdekében javaslatom, a magasabb színvonalú, változatos előadók meghívása.

Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a Tisza virágzásra, fesztivál jelleget adni a történetnek, mert Magyarkanizsa a rendezvények szempontjából, szervezésből élen jár. Egyes rendezvények az évek alatt elérték a fesztivál jellegét, ezzel is megmutatva, hogy egyre színvonalasabb programokat kínálnak. Jó iránynak bizonyul a Hello-Kanizsa turisztikai információs központ, de még itt is hiányosságként említhető a nem kellően kidolgozott marketing tevékenység.

Javaslatom, hogy a Tiszai tangó sétahajós vállalkozásba tudatosan be kellene építeni programcsomagokat, összekötni a gyógyfürdő vendégeit a hajózással. Az eddigi sétahajózás, Kopó-tanyai kirándulással kombinált programoknál, új elemeket kell alkalmazni, hogy a már igénybe vevő turistáknak is tudjunk újat mutatni, hogy visszatérő vendégek legyenek. A nemzetközi hajózhatóság létrejöttének köszönhetően fontos lenne a hosszabb hajóutak tervezése, főleg Szeged irányában, vagy akár még távolabbi hajós programok tekintetében, hogy minél jobban ki legyen használva a folyami határ, illetve a Tisza nemzetköziesítése.

Nagy potenciálként említhető a gasztronómiai kínálat, a szerb és a magyar konyha keveredése, mely itt Magyarkanizsán kifejezetten nagy hangsúlyt kap, a több nemzetiség együtt éléséből. Lényeges lenne, hogy az ide érkező turista minél többet tudjon az ételekről, főleg ha az a másik nemzettársunk nemzeti ételéről szól. Gondolok itt a szerbek esetében a csevapról, pljeskavicáról, burekról és sorolhatnám a többit, vagy éppen a magyar konyha különlegességeiről a csirkepaprikás, töltött káposzta, gulyásleves stb.

A második hipotézisem az volt, hogy nem kellően kidolgozottak a turisztikai termékek a településen. Ez részben összefügg a turisztikai lehetőségek gyenge kiaknázottságával. Mind a megkérdezettek, mind a polgármester és a vállalkozó válaszába egyértelműen rámutatott arra, hogy valójában nincsenek elkészült turisztikai termék-csomagok. Inkább csak egy-két sikeresebb fejlesztés, vagy rendezvény. Ezek azonban véleményem szerint legfeljebb csak elemei a turisztikai terméknek, de nincsenek „csomagba” helyezve. A program-csomagokat tudatosan kellene kialakítani érdeklődési körhöz, korcsoportokhoz, nyelvi-kulturális identitáshoz igazítva. Tulajdonképpen rendelkezünk olyan adottságokkal, melyek közül minden korosztály, azon belül érdeklődési kör szerinti vendég is talál magának látni valót. A gyermekek számára a nyári szezonban elsősorban a Tisza parti strand, illetve a nyitott szabadtéri medencék számítanak legnagyobb élményszerzésnek (lásd 4.sz. melléklet). A felnőttek számára a nyári melegben a hatalmas fák árnyékában a vendéglátósoknak köszönhetően bármilyen hűsítő ital, rendelkezésre áll, a vízi túrázás szerelmeseinek, a legújabb hódító vízi eszköz a SUP, vagyis az állva evezésre is lehetőség van az elmúlt időszakban. A természet kedvelőinek rendelkezésére áll a Tiszavirág sétaösvény (lásd 4.sz. melléklet), akik a vízi természetjárást követően az érintetlen erdőben meghúzódó ösvényen pihenhetnek meg.

A Magyarországról érkezőknek elsődlegesen a balkáni konyha gasztronómiai kínálata hozhat maradandó élményt, ugyanis a magyar és a szerb konyha keveredéséből kialakult egy vegyes kínálat vendéglátásaink részéről. A gyógyulni vágyóknak tökéletes célpontja lehet a 100 éves tapasztalatra épülő gyógyfürdő szolgáltatásai. (lásd 4. sz. melléklet) Az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy akik már sokan gyógyultak távoznak a fürdőből, visszatérő vendégekké válnak. Erre mindenképpen turisztikai csomagot lehet építeni.

Az önkormányzat részéről előrelépések tapasztalhatóak a turisztikai termékek kínálatában, de még mindig nem jelennek meg a több napos programok, hogy több napig itt tudjuk tartani az ide érkezőket. Komplexebb tartalmakkal akár több napig is itt tudnánk tartani a vendégeket, ugyanis köztudott, hogy egy turizmus annál sikeresebb, minél több a vendégéjszakák száma. A turisztikai kínálatot úgy lehetne feljavítani, hogy fel kellene mérni a felhasználók igényeit, és ennek függvényében összpontosítani a fejlesztéseket.

Összességében szükséges a meglévő attrakciók színvonalának emelése, és szükség van arra, hogy komplex szolgáltatással, termékekkel jelenjen meg a turisztikai program-kínálat különféle célcsoportnak.

Harmadik hipotézisem az volt, hogy nincs kellően kiépítve a turizmushoz szükséges infrastruktúra. A kérdőíves felméréséből egyértelműen kiderült, hogy a legnagyobb gondot a parkolóhely hiánya jelenti településünkön, erre mindenképpen a javaslatom a bővítés. Valamint ennek a problémának az enyhítését szolgálná egy esetleges kerékpárkölcsonzó kialakítása, melyet már más községek alkalmaznak a gyakorlatban, valószínű nálunk is pozitív hatást váltana ki.

Ez a hipotézisem csak részben nyert bizonyítást, ugyanis a vízi közlekedés számára néhány éve már megteremtődtek a feltételek a nemzetközi hajózhatóság számára. Egy sikeres pályázatnak köszönhetően olyan mólók kerültek vízre, mellyel megteremtődtek a feltételek a két ország közötti könnyebb határátlépéshez. Fontos lenne a további fejlesztések szempontjából, minél több ilyen hasonló sikeres pályázaton való részvétel.

Elegendhetlen a már meglévő utak, járdák karbantartása, valamint újak létrehozása. Javasolnám a Tiszavirág sétaösvény bővítését mely hozzájárulna a természet kedvelőinek kellemes kikapcsolódásához. A Tisza part menti részen pecázós hely kialakítását eszközölném, ezzel a horgászat szerelmeseinek kedveznénk.

A strand, illetve a Tisza parton több kölcsönözhető lehetőséget javasolnák, az elmúlt évek SUP (állva evezés) kölcsönzési tapasztalataira építve, gondolok itt kajak, kenu stb. vízi jármű lehetőségére.

A város központját egy kijelölt kerékpárúttal lehetne összekötni a strand résszel, mely nagyban hozzájárulna a biztonságosabb közlekedés lebonyolítása érdekében.

Néhány kisebb teret sikerült pályázat útján megújítani az elmúlt évtizedben, de viszont jó lenne kiegészíteni, nagyobb volumenű beruházásokat. A tavalyi évben sikerült egy játszóteret, közösségi térré fejleszteni, mely szép, és dicséretes dolog, nagy népszerűségnek örvend, melyet jó lenne a közösségünk más frekvenciáltabb pontjára is alkalmazni. Egy színesebb, virágosabb látkép magával ragadja a turista tekintetét, és emlékezeteiben megmarad, és biztos, hogy vissza fog térni, ha mindez pozitív élménnyel párosul.

4.Összefoglaló

Diplomadolgozatom elkészítéséhez nagyban hozzájárult az, hogy mesterdiplomás tanulmányaim megkezdése elején a Falusi- és agroturizmus című tantárgy ébresztett bennem érdeklődést a téma iránt. Tulajdonképpen ekkor nyert értelmet bennem, hogy én is részese vagyok ennek, amikor is egy jó barátomnál Sarnyai Csabánál kisegítő munkát végeztem a saját vállalkozásában. A vállalkozás gyakorlatilag a falusi turizmus részének tekinthető, a több részből álló szolgáltatással. Ekkor döntöttem, úgy, hogy kutatásomat erre építem, azzal a céllal, hogy az eredményekből akár további fejlesztésekre is rálelünk.

A szakirodalmi áttekintésben bemutatásra került a vidék, vidéki tér megfogalmazása, és hogy tulajdonképpen mi is tekinthető falusi vendéglátásnak. Felvázoltam, hogy melyek azok a szempontok, melyek erősségként szolgálnak a falusi turizmus oldaláról a tömegturizmussal szemben. Kitértem arra, hogy az Európai Unió, hogyan és miként kezeli a vidéket, milyen eszközöket alkalmaz a vidékfejlesztési programjaiban. Nekünk, mint az Unión kívül rekedt országnak, hogyan lehetne átvenni a már bejárodott fejlesztési dolgokat, ugyanis köztudott, hogy nálunk még gyerekcipőben jár a falusi vendéglátás. Bemutattam településem Magyarkanizsa jelenlegi turisztikai helyzetét, azt, hogy esetünkben a turizmus a vendéglátás és a rendezvények köré épül. Foglalkoztam néhány jellegzetesebb rendezvény életképességével, ugyanis néhány már több évtizedes hagyománnyal rendelkezik. A kérdőíves felmérésben kikértem a kitöltők véleményét, az egyes rendezvények színvonalának értékelésére. Az eredmények különböztek az egyes rendezvények esetében, némelyek igazán magas értékelést kaptak, míg mások átlagos eredménynek örvendhetnek. . Több építő jellegű kritikára is fényt derítettem, mint amilyen az infrastrukturális beruházásoknál a parkolóhely hiánya, vagy a szakértelem a turisztikai tervezésben.

Sajnálatos, hogy még mindig kihatással van a 90-es évek Balkáni háborúja, Jugoszlávia szétesése. A befektetők, és részben a turisták bizalmát is nehéz megszerezni.

A kutatásomból kiderül, hogy Magyarkanizsa esetében még nem kidolgozottak a turisztikai programok, nincs egy összefüggő programcsomag, mellyel egy színvonalas, élmény dús, több napos turisztikai szolgáltatást tudunk biztosítani az ide érkező vendégeinknek. Az önkormányzat ennek a problémának a javítására hozta létre a Hello-Kanizsa turisztikai információs irodát. Az iroda feladata, tulajdonképpen az, hogy felkutassa, összegyűjtse közszégi szinten a turisztikai kínálatot, a szolgáltatókat. A helyi termékeket is hivatott összegyűjteni, hogy közös reklámozással sikeresebben szerepelniének a piacon.

Dolgozatom gondolatmenetét a következtetésekkel zártam, melyben összefüggően értékeltem a kérdőív eredményeit, illetve a strukturált interjúkat. Ezek által megszülettek a javaslataim, a további fejlesztésekkel kapcsolatban.

5. Köszönetnyilvánítás

Elsősorban köszönettel tartozom konzulensemnek, Dr. Nagyné Dr. Molnár Melinda tanárnőnek, az önzetlen, és odaadó segítségért. Hálával tartozom, hogy magas színvonalú szakmai tudásával irányította, segítette kutatásomat.

Ezen kívül Fejsztámer Róbert polgármesterúrnak, hogy rendelkezésemre állt az interjúzásnál, valamint Sarnyai Csabának is úgyszintén.

6. Felhasznált irodalom

Bodor Anikó évszám (1987): A Tisza mente, Zenta

Bödő Marianna – Papp-Váry Árpád Ferenc(2019): Kistérségeknek is jár a nagy Brand? A vajdasági Magyarokanizsa márkáépítése mint jó gyakorlat, Tudásmanagement

Egri Zoltán, Kőszegi Irén Rita (2016) Vidékfejlesztés jegyzet, Kecskemét

Farkas Tibor, (2002): Vidékfejlesztés és fejlődéstudományok a fejlesztési koncepciók tükrében,

Font E. (1999): A vidék gondja globális vagy lokális kérdés? Vidékfejlesztés, vidékpolitika, Agroinform Kiadóház, Budapest

Fekete É. (2013) Integrált vidékfejlesztés. „Cross border training of economic experts in distance learning network” project, Miskolc

Glatz Ferenc (2008): Új vidékpolitika MTA Társadalomkutató Központ, Budapest

Guelmino János, (2015): Tisza parti jegyzetek, Zenta

Halmi Péter (2020): A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA RENDSZERE, Budapest

Horváth Attila(1999):Turizmus a kultúrában – kultúra a turizmusban, Magyar Művelődési Intézet, Budapest

Howard Newby (1983): Toward a New Rural Sociology. In Annual Review of sociology,

Káposzta József (2010): Integrált területfejlesztés jegyzet, Gödöllő

Kovács Tibor (1995): Mi tekinthető vidéknek? Gazdálkodás 5., Budapest

Nagyné Molnár Melinda (2022): Regionális és településmarketing tantárgy előadás, Gödöllő

Magyar Szó, Függelék napilap, 2021.08.06. Újvidék

Madarász Imre (2004): A vidék funkciói az Európai Unióban. A Falu, Agroinform, Budapest

Márkó Péter (2014): A Tisza vízszabályozása, előadás

Miklay Frigyesné (2005): Falusi turizmus tájékoztató, Budapest

Muhi Béla (2013), Ruralni turizam kao komponenta integralnog i održivog razvoja sela u Vojvodini. Zbornik Matice srpske za društvene nauke, Újvidék

Muhi Béla (2013): A vidékfejlesztés kihívásai a XXI. sz.-ban –nemzetközi és hazai álláspontok, Szabadka

Sikos T. Tamás, Tiner Tibor(2013): Vidékfejlesztési jegyzet , Debrecen

Situation and OUTLOOK (1997): Rural Developments, Working Documents, Direktoratet-General for Agricultura, Luxembourg,

https://www.magjarszo.rs/hu/4658/kozelet_belfold/245666/Egyre-kevesebben-%C3%A9lnék-Szerbi%C3%A1ban-szerbia-statisztika-K%C3%B6zt%C3%A1rsas%C3%A1gi-Statisztikai-Hivatal.htm(letöltés dátuma: 2022.04.15)

<http://vmdok.org.rs/vajdasag/wp-content/uploads/2017/12/04-Sz%C3%BCgyi-%C3%89va.pdf> (letöltés dátuma: 2022.04.22.)

www.vmsz.org.rs (letöltés dátuma: 2022.04.15)

<https://docplayer.hu/198874740-A-vidékfejlesztés-es-a-vidéki-turizmus-összefüggései-a-vajdaságban.html>

www.docplayer.hu

198874740-A-vidékfejlesztés-es-a-vidéki-turizmus-összefüggései-a-vajdaságban.html
(letöltés dátuma: 2022.04.22.)

<https://vojvodina.travel/>(letöltés dátuma: 2022.05.16)

<http://ertektar.rs/ertektar/ertek/A-Tisza-mente/116>(letöltés dátuma: 2022.04.17)

<http://turizamusbij.rs/reka-tisa/>(letöltés dátuma: 2022.06.05)

<https://mpn.gov.rs/>(letöltés dátuma: 2022.04.15)

<https://hellokanjiza.rs/hu/szolgalatasok/latnivalok>(letöltés dátuma: 2022.05.16)

<https://hellokanjiza.rs/hu>(letöltés dátuma: 2022.04.15)

www.vajma.info.rs(letöltés dátuma: 2022.05.17.)

<http://www.kanjiza.rs/ujlap/site/index.html?id=769>(letöltés dátuma: 2022.04.15.)

7. Mellékletek

1. sz. melléklet Kérdőív Magyarkanizsa turizmusáról, és rendezvényeiről

1.Neme: férfi ☐

nő ☐

2.Életkor: 15-24 ☐

25-34 ☐

35-44 ☐

45-60 ☐

60+ ☐

3.Jelölje meg az alábbi listából Ön szerint melyek Magyarkanizsa legfontosabbnak tekinthető értékei (3 válasz lehetséges):

- Tisza part ☐
- Népkert ☐
- Gyógyfürdő ☐
- nemzeti sokszínűség ☐
- kulturális értékek (néphagyomány, művészet) ☐
- sport és rekreációs élet ☐

4.Ön szerint mennyire fejlett a Magyarkanizsai turisztikai kínálat:

1-gyenge,

2-alacsony,

3-átlagos,

4-megfelelő,

5-kimagasló

5.Mely rendezvényeken vett részt az alábbiak közül? Hányasra értékelné az Ön által látogatott rendezvényt?

-Szent István nap és új kenyér ünnep 1-2-3-4-5

-Nemzetközi úszó, és futó maraton1-2-3-4-5

-Lovas találkozó 1-2-3-4-5

-Vadász találkozó 1-2-3-4-5

-Nemzetközi regatta 1-2-3-4-5

-Kukorica fesztivál1-2-3-4-5

-Kanizsafeszt 1-2-3-4-5

6. Milyen hiányosságokat fogalmazna meg a magyarkanizsai rendezvények tapasztalatai alapján?

1. vendéglátóegységek hiánya

2. parkoló hiány

3. szálláshely-hiány

4. szervezatlenség

5 egyéb, mégpedig.....

6. Igénybe vette-e már a Tiszai tangó sétahajó szolgáltatását? : igen/ nem

Amennyiben igennel válaszolt, úgy értékelje a sétahajó élményt 1-5 skálán, ahol az 1 a legrosszabb, 5 a legjobb érték.

7. Igénybe vette-e már a Kopó-tanya szolgáltatásait? : igen/ nem

Amennyiben igennel válaszolt, úgy értékelje a Kopó-tanya szolgáltatásait 1-5 skálán, ahol az 1 a legrosszabb, 5 a legjobb érték.

8. Értékelje Magyarkanizsa turizmusának jelenét 1-5-ig, ahol az 1 a legrosszabb, 5 a legjobb érték.

Amennyiben nem adott öt, mit kellene másként, vagy jobban csinálni? Válaszoljon, 1-2 mondatban

.....
.....

9. Ön szerint van-e jövője a turizmusnak Magyarkanizsán?

- egyre nagyobb igényt látok

- térségünkben nincs jövője az ilyen jellegű kikapcsolódásnak

- szeretném ha egyre több lenne a lehetőség falusi vendéglátásból

2.sz. melléklet A kérdőíves válaszadók véleménye, saját szavaikkal

- Több marketing
- Gazdagabb programok
- Nem kellene a pénzt ellopni és talán vissza lehetne hozni a régi ünnepeket. Kirakodóvásár az egész főutcán, úgy hogy az árusoknak nem kell fizetni helypénzt, akkor talán a portékáikat is megfelelő áron tudnák adni és tudnánk vásárolni gyermekeinknek amit szeretnének. Augusztus 20, újévvárás tűzijátékkal és hajnalig tartó utcabállal kellene hogy teljen! Az ott lakók kibírják azt az 1 napot, nem lesz bajuk attól hogy ünnepel a város, legyenek toleránsak ha azt akarják hogy az emberek ne panaszkodjanak! A karácsonyi

- vásárt pl jól csinálják csak alig van támogatás szegényeknek..Gyermeknapok szervezése a parkban, színpaddal a magyarkanizsai táncosok felléphetnének mint régen, műsort szervezni és itt is kirakodó vásár helypénz nélkül, tombolák, hamburgersütés a szabadban gyerekeknek program. Stb stb..
- Unalmassak a programok és szervezetlen
 - Újra éleszteni a strandot szezonban: fekvőhelyek kialakítása, akár napágyak-árnyékolók bérlete, homokosabb fürdőréss kialakítása gyerekeknek
 - Több marketing, festen még nevesebb előadók, ne essenek egybe a rendezvények más helyszínek rendezvényével. Több rendezettebb szálláshely legyen,vagy szálloda
 - Parkolóhelyek biztosítása, több turisztikai "csomag" kialakítása
 - Több zenés rendezvényt kellene tartani
 - Nagyobb reklámozásra lenne szükség
 - Lehetetlen,mivel kis város.
 - A látnivalókat hirdetni és rendezni kellene. Ha nincs rendezvény, akkor nincs semmi attrakció sem Kanizsán.A Tisza-part mindig is létezett és csábította a fürdeni és sütkérezni vágyókat, de lassan erőltetett lesz.
 - Ezek a programok az itteni embereknek jelentenek sokat. Túristaként nem érdekelné pl a kukorica fesztivál.
 - Min. Havi egy jól megszervezett, azaz 0-99 éves korig élvezhető program, jól meghirdetve
 - Több medencére lenne szükség.
 - Több parkolóhely kiépítése
 - Jobban kellenne ügyelni a tisztaságra,utak,járdák minőségének javítására...
 - A pagodát és a vigadót újra használatba venni
 - Szervezés, barátságos kiszolgálás,
 - A csodakutat ki kéne alakítani egy olyan letelepítéssel, mint a Barátság kutját, a központi városképet egységesse kéne varázsolni, és esetleg futópályát kialakítani a területre, hogy megkönnyítse a lakosok életét
 - Teljesen máshogy kellene viszonyulni ehhez a kérdéshez,sokkal többet fektetni bele,mint anyagilag,mint munkailag
 - Nyitottság, rugalmasság
 - Környezetvédelem, területrendezés - Tiszapart csapathoz néz ki
 - A rendezvényeken amik a városhaza előtt voltak megtartva hiányoznak a parkok és a Toalették!!!Az emberek a környező udvarokba mentek dolgozni és szemetelni és ez így megy évről évre...szegény..aztán a lakosok takarítják a nagy Bor festék után a mocskot...
 - Választékosabb kínálat minden téren. Ne csak a pártnyalók kapjanak lehetőséget.!
 - Feldobná minél több programot
 - Több szolgáltatóra lenne szükség.
 - Vendéglátás
 - Világosabb jelrendszer a városban, buszmegálló, WC a standon, parkolási lehetőségek kijelölése, bővítése.
 - Több térkép a város bármely pontján (pl.ön itt van), nyomtatott formátumban magyarkanizsai térkép hozzáférése , szép városunkról csodaszép képeslapok nyomtatása (bizony hogy igény van rá!!!), magyarkanizsa logóval ellátott termékek forgalmazása !
 - A semmitől minden jobb
 - Szervezettség nagyon gyenge! A seta hajóhoz turisztikai fordítók kellenének,akik beszélnek több nyelven. Vagy szórólap formátum amin több nyelven szerepel Kanizsa történelme. Mondjuk a Tisza virágzása is!!! És nagyon drága helylett Magyarkanizsa. Gyengék a rendezvények,és a parkolási lehetőség is katasztrófa. Pedig anno a legjobb Vajdasági turisztikai hely volt.ek
 - Több tömeg rendezvényt.
 - Tisza-part fejlesztése, hétvégi szórakozási lehetőségek bővítése, színház/mozi fejlesztése, kiállítások szervezése,
 - Szervezetlenség

- Több reklám, szélesebb körű tájékoztatás, több program
- Az események nincsenek meghirdetve rendesen.
- Élményfürdőt hiányoljuk.
- Többet kellene befektetni. Szép lenne a város, ha meg lenne vigyázva és tisztán lenne tartva.
- Szervezetlen, unalmas. Mindig ugyan azok az előadók, semmi újítás!
- Több program kellene illetve nagyobb reklám a városnak is és a programoknak is
- Meglévő értékek fenntartása, fokozottabb kihasználása.
- Jobban odafigyelni az igényességre
- Ez pénz lopás, nem turizmus, általában mindig akkor van egy program mikor 100 másik jobb van palicson vagy zentán.
- Olyan embereket kell állítani a turizmus fejlődésének az élére, akik értenek hozzá, törődnek Kanizsával, és nem lopják az pénzt.
- Több figyelmet kellene szentelni a reklámnak, sokszor az emberek csak utólag értesülnek egyes rendezvényekről
- Szélesebb körű reklám, több parkolási lehetőség, a helyiek bevonása a turizmus fejlesztésébe, akár képzések által is.
- Város tisztán tartása, parkok közterek szépitése
- Több rendezvény., tisztaság, város rendezés
- A fürdőturizmus fejlesztése
- Több időszakos program, ami nem az 50+ korosztályt helyezi előtérbe.
- Megfelelő tudású (szakmai) emberek kerüljenek a pozícióba, ne pedig párt alapon sógor koma jóbarát
- Több rendezvény, minden korosztály számára élvezhető programok, biztonság
- Hijanyzik a tartalom. Ha eljönnek az emberek, lathatnak pár szép dolgot, de nem tudnak itt több mint 2 napig mit csinálni. Nincs mozi, színház, szabadteri aktivitás ami allando lenne, amire lehet mindig számítani. Kanizsa jovoje lehet a kultura es a gasztroturizmus, kozepkuruakra kell epitkezni mert nekik van penzuk es minoseges kinalatert itt is hagynak
- Parkoló helyek létesítése, rendezvények sokszínűsége, ne csak ugyanazok az együttesek jöjjenek évről évre pl. Kanizsa feszt! Szórakozó helyek a fiataloknak ne csak nyáron, vízisportok kedvelőinek dzsecki stb. egy kialakított terület mert miattuk vízen mást nem igazán lehet! Strand kialakítása a Tiszán homokkal feltöltve minden szezon előtt, hogy kicsik is igénybe tudják venni a folyó adta lehetőséget, napernyők, napozóágyak bérleti lehetősége, vízibicikli stb. Lásd. Magyarország strandjai! Lenne jövője a turizmusnak, csak értelmezni kellene mit jelent az hogy turizmus.!!
- Több látnivaló.
- Egyes rendezvények híre későn jut el az emberekhez. Más esetben több olyan személyt kellene biztosítani, aki segítene eligazodni a programok között (pl. pontos helyszín, versenyfeladatok sorrendje, a vidékről érkezőknek információs pult a szálláshelyekről/vendéglátó egységekről/egyéb látnivalókról vagy programokról))
- Más városok, országok turizmusával kellene megismerkedni és ötletet meríteni. Akarni dolgozni, ötletelni azon hogy mi lehetne szebb, jobb.. mert Kanizsának sok értéke van és lehetősége is.
- Többféle fórumon hirdetni, szervezettebben parkolókat kialakítani és mást is beengedni a rendezvényekre azon az egyen kívül aki a gasztro részét biztosítja
- Rendszeresen rendezni az utcákat, az elhagyatott házaknál is. Rendezvények helyszíneit szükség szerint átrakni a régi helyekre.
- Nem a vendéglátást, emelni ki, amikor turizmusról beszélünk.
- Programokat szervezni, látványosságokra nagyobb hangsúlyt fektetni.
- Város összkép rendezés, évszaknak megfelelően virágokat ültetni, főbb utakat lyukaktól mentesíteni, a fő utca kirakatainak egységesítése-ne papírokkal legyenek beragasztva a nem működő üzletek kirakatai
- Az utak minőségén javítani, illetve a parkoló lehetőségek megoldása a fő utcán.

- Játsszóterek újítása, fejlesztése
- 5 pontot adtam
- TÖBB TÁJÉKOZTATÁST ADNI AZ ESEMÉNYEKRŐL.
- Nem értem miért nem fektetnek nagyobb hangsúlyt a gyógyfürdőben rejlő lehetőségekbe.
- Programok, reklám
- Parkolóhelyek, illemhely ilyenre oda kenne figyelni.
- Nincsenek olyan turisztikai látványosságok, amik idevonzzanak a turistákat, utazókat.
- Magasabb színvonalú művészi előadók.
- Elsősorban emberi összefogás, múzeum kialakítása
- Több lehetőség feltérképezése és fejlesztése
- Községi programok számának szaporítása, minőségének emelése. Helyi termelők támogatása, termékeik bemutatása...stb
- Színvonalasabb programok
- Minden új és tenni akaró fiatalnak teret adni. A főutca kinézete, kirakatok rendezése ...a turizmus az egy hangzatos szó de összetett. Csakus együtt egy célért dolgozva lehet nagy eredményeket elérni .
- Egyértelműen egy odaadó manager a város részéről vagy privát kézben adni
- A meglévő rendezvények színvonalasabbá tétele, plusz egyéb zenés rendezvények, akár egy-két hétvégi zenés est nyáron a Tiszaparton
- Ugy gondolom sok környékbeli lakost vonzanának a szerb előadók.
- Tisza - part nagyon sokat szépült, de még lehetne dolgozni rajta. Fürdőmedence kicsi. Fiatalokat bevonni a turisztika fejlődése érdekében.
- Összeszedetebb szervezés, erősebb reklámozás. Sajnos a községben sok eseményről csak utólag értesülünk.
- A Nèpkert rendbetétele a játszótérre gondolván. A Fák és a füvesítés hiánya.
- Komolyabban kellene foglalkozni a falvak turisztikai fejlesztéseivel. Praktikus lenne mindegyik Helyi Község-ből egy-egy képviselőre és közös tanácskozásokat tartani rendszeresen. Akár 2 havonta vagy negyedévente ahol közösen lehetne a prioritásokat meghatározni.
- Ne csak fesztiváldot határozzunk meg hanem hetvegeket is.
- Helyi és környékbeli kirándulások szervezése hiányzik, valamint a helyi termékek egy helyen történő bemutatása és árusítása.
- Eddig is sokat tettek a programkínálat színesítéséért, de úgy érzem a családi, illetve gyerekprogramokból még lehetne több.
- Szervezés.
- Mindent, vezetőség csere
- Sajnos nagyon kevés lehetőség van
- Érdektelenség. Pénz hiány.
- Hozzá értő emberek, szakemberek kellenének. Akik értenek is hozzá!
- Jobban megszervezni, több programmal
- Nem csak nyár végén programokat szervezni
- Reklám, lehetőség
- Rendes pénzt adni a munkásoknak. Munkát adni a diplomás fiataloknak és aztán gondolkodni a turizmusról! Hiába végzünk egyetemet, munkát nem kapunk. És még egyetemista támogatást sem kapunk.
- Pl. Karácsonykor sem volt semmi díszítés, így biztos nem jön senki nézelődni. A környékbeli városok jobban odafigyelnek ezekre a dolgokra. A boltok kirakatai is tiszta pokhálló. Igénytelen. Elhanyagolt. Ilyet turistának szégyen mutatni.
- Kanizsafesztet vissza a tiszaparra ☐
- Szervezettebben összehangolni a szervezett programokat.
- Wellnes fürdő, olimpiai medence

3. sz. melléklet Strukturált mélyinterjú Magyarkanizsa polgármesterével

Fejsztámer Róbert 1979-ben született, foglalkozását tekintve okleveles közgazdász. 2005 és 2015 között a Tisza Menti Fejlesztési Információs központ igazgatója volt. 2016. június 9.-től Magyarkanizsa község polgármestere.

Első kérdésemet a jelenlegi turisztika helyzetre irányoztam. Tulajdonképpen a magyarkanizsai turizmus a 100 évvel ezelőtt létesült fürdőturizmusból indul ki, melynek elsődleges alapjait a gyógyturizmus, illetve maga a gyógyvíz alapozta meg. Ugyanis ha egy idegen embert megkérdeznek, mondjuk Magyarországról, akkor elsőre biztos, hogy Puskás Öcsi és az Aranycsapat ugrik be. Míg Magyarkanizsa esetében, ha valakit megkérdeznek, akkor nagy az esélye annak, hogy Gyógyfürdőt említi. Az 1900-as évek elején született egy legenda, mely szerint egy cigányasszony, aki lábfájdalmakra panaszkodott, szerinte a feltörő gyógyvíz meggyógyította a lábait. Ennek tiszteletére állítottak egy emlékművet a jelenlegi Gyógyfürdő parkos részében. (lásd 15.kép) De ezen kívül a legeltető juhászokhoz, pásztorokhoz is köthető a gyógyvíz felfedezése. Maga a Gyógyfürdő intézménye 1913 óta fogadja a gyógyulni vágyó pácienseit.

15. kép Cigányasszony emlékmű (forrás: magyarjelenlet.hu)

A polgármester a gyógyvíz forrás mellett erősségnek tekinti a Tisza közelségét, ezen belül a vizes tartalmakat, magát a természeti kincsünket a folyót. De viszont nem elhanyagolható a kulturális örökségünk sem, a nemzeti sokszínűségünk, a több nemzet egymással békés együttélése, a szinte baráti kapcsolat. A magyar- szerb konyha keveredése, ugyanis egy plusz gasztronómiai tartalom, mely tudja növelni a turisztikai tartalmat.

Gyengeségként említi a fejlődést, melyet arra vezet vissza, hogy a 90-es évekbe végbement délszláv háború nagyban gyengítette a térségünk fejlődését, mint gazdasági, mint turisztikai szempontból is. A befektetői morálra rátette a „bélyegét” az infrastrukturális beruházásokra is. Még mindig tévúton járnak a turisták, akik ide szeretnének jönni. Sokan azt hiszik még, hogy nincs áram, mindenfelé aknamezőkkel találkoznak a volt háborús helyzet miatt. Ezért nehezebb bármit is eladni, amit valójában jól csinálunk, legyen szó termékről, vagy akár szolgáltatásról.

Idegenforgalmi szempontból legnagyobb beruházásnak tekinti a kerékpárutak kiépítését, mely nagyban erősíti a turizmus fejlődését. Horgos-Röszke kishatártól, Horgos, Martonos, Magyarakanizsa, Adorján érintésével egészen Zentáig húzódó út, mely egy IPA projektnek köszönhetően valósult meg. De ezen kívül a Tisza parti beruházások is jelentősek, az autós kemping fejlesztése évről-évre, az ott lévő infrastrukturális fejlesztések, a vizes gócok (illemhelyek, tusolók) létesítése. Kajakosaink szempontjából is nagy jelentőséggel bír az új mólók vízre helyezése, valamint a régiók felújítása, karbantartása. Sportturizmus szempontjából jelentős a sportpályáink karbantartása, és újak létesítése. De a sport területén elért legnagyobb fejlesztés a nemrég megépített, és átadott Vajdasági Birkózó Akadémia, mely a tanuláson, fejlődésen túl, hatalmas idegenforgalmi potenciállal is rendelkezik.

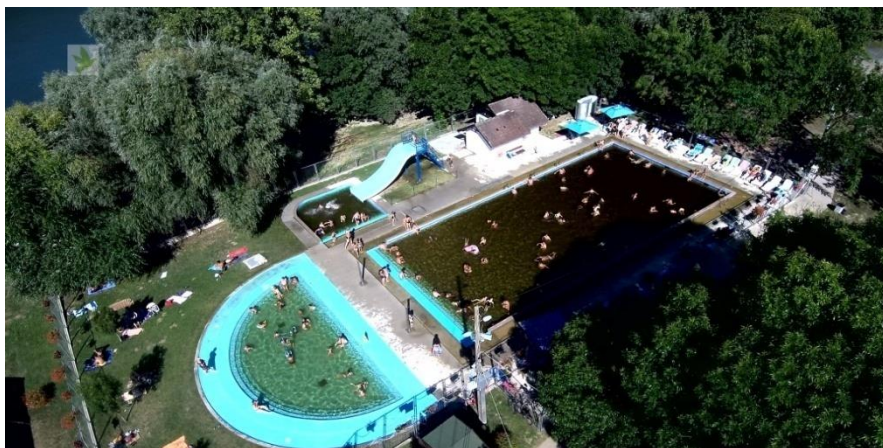
Arra a kérdésemre, hogy mi a vélemény a Tiszai tangó sétahajós vállalkozásról, a következőt válaszolta polgármester. Minden egyes vállalkozónk fontos az önkormányzat számára, mely bővíti a kínálatot, legyen szó, szolgáltatásról, vagy akár termékről. A vállalkozóink, községünk fejlődése szempontjából fontos pillérek, melyek a jövőnk záloga. Elmondása szerint nincs még teljes mértékben, teljes kapacitással beüzemelve a Tiszai tangó. Szerinte azzal, hogy sikerült elérni, hogy a Tiszát nemzetközi hajózhatóvá nyilvánítsák, sokkal nagyobb potenciálokat lát a hajózásban. Előnyként említi, hogy nálunk található a Szerbia-Magyarország folyami határátkelőhely. Ebből a szempontból szeretné, ha erősödne a két ország közötti összeköttetés. Biztosított az önkormányzat oldaláról, hogy a tőle telhetőt megteszi amivel segítheti a vállalkozás fejlődését. Bármerre megy országhatáron belül, vagy kívül biztos, hogy megemlíti, hogy aki hozzánk ellátogat, az gazdagodhat egy hajós élménnyel.

Érdeklődésemet a rendezvényekkel folytattam Róbert felé. Elmondta, hogy nem tud kiemelni egyet sem a több mint 300 megtartott községi szintű rendezvény közül. Legcsendesebb időszak a január, február, de ekkor is találhat az ember magának megfelelő programot. Szerinte a legnépszerűbb, leglátogatottabb a Szent István-nap és Újkenyér ünnep, de jelentős részvétellel dicsekedhet a Maraton, a Kajakregatta, a Vadásznapiok. Valamint nagyon népszerűek a gasztronómiai rendezvények, az emberek nagyon szeretik a főzőversenyeket, legyen szó bármilyen ételről.

Fő szervezők egy részről a civil szervezetek (tűzoltók, környezetvédők, vadászok, kultúregyesületek stb.) illetve jogi személyek. A központi rendezvények száma 21, melyeket direktben az önkormányzat szervez.

Utolsó kérdésem a polgármester felé a jövőbeni tervekre irányult. A jövőbeni terv a fürdőturizmus fejlesztése, egy olyan 4 plusz csillagos szálloda, hotelkomplexum kiépítése mely nagyban hozzájárul a turizmus fejlődéséhez. A cél egy olyan wellness-központ létrehozása, mely egyre több szolgáltatással, egyre több turistát vonz a településünkre. Minderre a többi vállalkozó is rá tudná építeni a programjait, többek között a Tiszai tangó is rá tudná építeni a szolgáltatásait. Ugyanis a hotel képezné magát a gerincet, majd erre épülne rá a többi szolgáltatás. Az, aki eltölt három-négy napot wellnesszel a hotelban, az akár beiktathat egy csónakázást is a Tiszai tangóval. De tovább gondolva a történetet a falusi turizmus is ráépülhetne, mint további tartalom. A cél az, hogy minél több napot töltsenek el a turisták, ez által növelve a vendég éjszakák számát.

4. sz. melléklet A Tiszaparti medencék

16. kép Tiszaparti medence madártávlatból (forrás: komunalac.rs)

17. kép A gyermekpancsoló medence (forrás: kanjiza.rs)

18. kép A gyógyfürdő egyik szolgáltatása (forrás: 381info.com)

19. kép A Tiszavirág sétaösvény (forrás: atlatszo.hu)

FÜGGELÉKEK

NYILATKOZAT

Alulírott **TÖRTELI Krisztián**, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, **Szent István Campus, Vidékfejlesztési agrármérnök** szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év április hó 29. nap

Hallgató

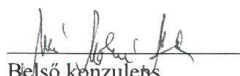
NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatot/Szakdolgozatot/Diplomadolgozatot záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Gödöllő, 2023. 04. 30.

Belső konzulens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!

2.sz. Függelék

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Magyarkanizsa község turizmusa (Tiszai Tangó és a Kopó tanya)

Törteli Krisztián

Vidékfejlesztési Agrármérnök, Mesterképzési szak

Fenntartható Fejlesztés és Gazdálkodás Intézet

Belső témavezető: Dr. Nagyné Dr. Molnár Melinda, egyetemi docens

Napjainkban a vidék, a vidéki tér felértékelődése egyre nagyobb teret hódít, egyre inkább előtérbe kerül. Míg régebben a vidéket kizárólag a mezőgazdasági termeléssel tudták összekapcsolni, addig ez mára már megváltozott. Előtérbe került a gazdasági, szociális, kulturális, valamint ökológia szempontú megközelítés is, ezzel egy időben kialakult a turizmusnak egy újabb ága, a vidéki, falusi turizmus.

Dolgozatomban bemutattam településem Magyarkanizsa jelenlegi turisztikai helyzetét, azt, hogy esetünkben a turizmus a vendéglátás és a rendezvények köré épül. Foglalkoztam néhány jellegzetesebb rendezvény életképességével, ugyanis néhány már több évtizedes hagyománnyal rendelkezik. A kérdőíves felmérésben kikértem a kitöltők véleményét, az egyes rendezvények színvonalának értékelésére. Az eredmények különböztek az egyes rendezvények esetében, némelyek igazán magas értékelést kaptak, míg mások átlagos eredménynek örvendhetnek. Több építő jellegű kritikára is fényt derítettem, mint amilyen az infrastrukturális beruházásoknál a parkolóhely hiánya, vagy a szakértelem a turisztikai tervezésben. Foglalkoztam egy helyi vállalkozással, a Tiszai tangó sétahajóval, amely gyakorlatilag a falusi turizmus részének tekinthető, a több részből álló szolgáltatással. Tulajdonképpen a kutatásomat is erre építettem. Sajnálatos, hogy még mindig kihatással van a 90-es évek Balkáni háborúja, Jugoszlávia szétesése. A befektetők, és részben a turisták bizalmát is nehéz megszerezni. A kutatásomból kiderül, hogy Magyarkanizsa esetében még nem kidolgoztak a turisztikai programok, nincs egy összefüggő programcsomag, mellyel egy színvonalas, élmény dús, több napos turisztikai szolgáltatást tudunk biztosítani az ide érkező vendégeinknek.

Dolgozatommal szeretnék hozzájárulni azokhoz az erőfeszítésekhez, melyek annak érdekében történnek, hogy az ide érkező turisták minél több vendégéjszakát tudjanak eltölteni, és visszatérő vendégekké váljanak.